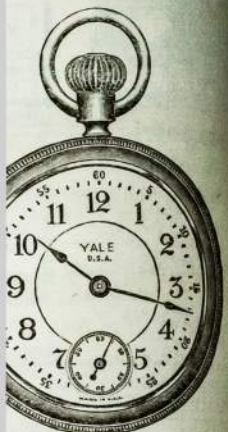

- 2. Nikelinis \$0.00
- 3. Paauszuotas \$0.00
- 4. Isz juodo metalo \$1.00
- 5. 14 karatų aukso \$1.00

- 1. Nikelinis \$0.00
- 2. Paauszuotas \$0.00
- 3. Isz juodo metalo \$1.00
- 4. 14 karatų aukso \$1.00

- 1. Nikelinis \$0.00
 - 2. Paauszuotas \$0.00
 - 3. Isz juodo metalo \$1.00
 - 4. 14 karatų aukso \$1.00
- visokių pirkinų dovanai.
Broad St., Philadelphia, Pa.

Musu Referendumu Bandymai.

(Tęsa)

Pas mus referendum dabar teip įvyksta; viena kuopa įneša kokį sumanymą, kita paremia — įnešimas turi eit per visos organizacijos referendum. Aiškių formų, kaip tur būt įnešama, da nieks nebadė išdirbt; dėlto daugybė įnešimų išvyk visai pasirodo be vertės. Įnešėjai net nepamini, kiek kuopos balsų buvo už ir prieš įnešimą — nors ta sąlyga jau žinoma, tarkiai neapmėni, kad tai turi eit per referendum, nesijūnčia to įnešimo į tą įstaigą, kuri turi vest referendumą — butent sekretoriai. Bet o nėra išdirbtų taisyklių ir visai nežinoma, kaip turėtų but šiuose atvejuose: 1) ar kuopos įnešimas gali but priimtas, jei tai nutars tik viena ketvirta dalis kuopos narių? (tas gali atsitikt, kuomet mažesnė pusė narių teatsilanko į susirinkimus, kur daromi visoki nutarimai); 2) Mažiausia kuopa skaitosi 5 nariai, taigi ar geras būtų daigtas, kad penkiems nariams įnešus, kitiems penkiems paremus, turėtų tuomi užsiimti 5--10 tukstančių narių? Žinoma, ta 10 ypatų netaps organizacijos valdonais, nes jų įnešimas neįeis į galę, jei jo nepriims dauguma per referendum, bet tokiu budu gali tankiai atsitikti bergždžias darbas. Geriausia, jei inicijatyvą paduoda tamtikras visų narių nuomintis; paimkime mažiausiai 2%; Sąjungoj dabar yra suviršum 2000 narių, tai inicijatyvą paduoti turėtų teisę suviršum 40 ypatų. Tai 40 ypatų jau neteip umai susimislys kokiais

menkais sumanymais turbacyti 2000 narių, kaip tat gali padaryt dešimtis. Abelnai referendum negali but «štukoms» vartojamas, o tos štukos ištikrųjų atsitinka pas mus kasmet: perui viena kuopa reikalavo, kad jos įnešimas apie centro «suspendavimą» per dešimtį dienų pereitų per referendum, šįmet vėl buvo įnešta, nepaduodant įnešėjį skaičiaus, kad vienas centro narys būtų išmestas iš L.S.S., neištyrus jo kaltės, tik bile kita nors viena kuopa pritarianti (o tokia pritarėja būtų tikrai atsiradus!) Tie draugai veikia laisvės vardu ir nekęsdami nelaisvės, bet kadangi da nėra matoma aiški tvarka, o ja pamatyti nelengva, nes da ukai neišsiblaškę — tai ir su gerais nūrais pasirodo nelaisvės šalininkais. Juk draugai «suspenduoti» arba išmest iš savo tarpo už spejamus, visai neištirtus prasižengimus — tai būtų despotizmas, aiši priešpanda. Ir reikėtų stebėtis iš tokio draugų upo, jeigu nebūtų matyt gudriai supintų suvadžiojimų iš tų pusės, kurie ne savo darbą dirbą.

Referendumo principas labai prakilnus, bet kaip visokius principus, teip ir šitą galima paversti į tabakinę bliozę, ir čia reikia išdalies pripažinti A. B. Strimaičio nuomonę, kad šitas valdymosi budas nebus geresnis tik dėlto, kad mes jo nesuprantam. Kad nesistengiam suprasti, — man rodos. Juk jeigu stengsimės suprasti ir supratę vėla stengsimės kitiems

perduot tą supratimą, tai mūsų pažanga prie tobulumo bus sparti.

* * *

Kovoje jau kiek sykių buvo aiškinta apie referendum ir nieks, tiesą pasakius, nepasistengė gerai išaiškinti, o kiti aiškino visai savotiškai. Daugelis turi da tą klaidingą nuomonę, kad jeigu kokį įnešimą svarstymo laiku dauguma svarstančiųjų kuopų atmeta, tai jis neturi eit nė per referendum. Tokią nuomonę išreiškė buvęs «Kovos» redaktorius straipsnyje «Da apie mūsų referendumus» «K.» N6, 1907 m.: «Jeigu didžiama per tą laiką (30 dienų iki referendum. J. B.) reikalauja referendumą atmet, tai tokį nė nebeleidžia». Tą nuomonę nieks nekritikavo, o vienas draugas da paskiaus priminė, kad jau apie referendum esą gana gerai išaiškinta, kada daugiau nieko nereikia... Dėlto dar, galima sakyti, liudnas ir pas mus supratimas apie tą butinai mums reikalingą patvaldystės įrankį. Pažiūrėkim.

Pirm referendumo leidžiama per 30 dienų nagrinėti, svarstyt įnešimą (per tą laiką jis vadinasi k l a u s i m u): kuopos ir pavieniai, kur kuopų nėra, paduoda savo nuomonę, pagiria, papeikia, aiškina, kaip toks įnešimas, tapęs įstatymu, galės but pritaikomas ir išpildomas. Tai vadinasi prisirengimas prie referendumo. Dabar, jeigu didžiama per tą prisirengimo laiką reikalau atmet referendumą ir jį atmesim, tai referendum neįvyks. Suprantama. Kitas bus įnešimas, vėl perkratinėjant bus daugumos atmetas, vėl referendumas neįvyksta. Tokiu budu referendum gali per amžius neįvykti. Žinoma, tada prisirengimo laikas prisieitu pavadint referendumu. Bet abelnai per tą prisirengimo laiką nėra skaitomi svarstytojų balsai, nėra butinai reikalaujama balsų skaičius; tik referendum reikalauja tikro balsų skaičiaus, kiek už ir prieš įnešimą.

Da nėra mūsų draugams aišku, kaip gali eit per referendum pridėjimai prie įnešimo sykiu su juo, bet apie tai rasim kitą syki.

J. Baltrušaitis.

MUSU KALENDORIUS.

Kovo Mėnesis

(Pirmoji skaitilinė yra senojo skaičiaus, antroji — naujojo.)

22-6-1886 m. Trečiasis įstatymas prieš socialistus Vokietijoje.

23-7-1848 m. Dideli darbininkų susirinkimai Berlyne prieš pat revoliuciją.

24-8-1899 m. Pasibaigė pirmoji Suvalkiečių lietuvių byla.

25-9-1762 m. Prancuzijoje per melagingas paskalas nužudyta Kalas. — 1901 m. Tolstojus Rusijoje pravoslavų bažnyčios pirmą syk prakeiktas už ėjimą prieš popus, carą ir ponus.

26-10-1871 m. Mirė Italijos revoliucionierius Mazzini. — 1902 m. Caro manifestas — vienas palengvinimų prizadėjimų, kurių niekada neišpildo.

27-11-1902 m. Pasibaigė antroji lietuvių-politikiškoji byla: caras tą dieną pasirašė po nusprendimu.

28-12-1848 m. Prasidėjo revoliucija Vienoje (Austrijoje). — 1902 m. Chili (Čili) respublikos kariumenė išskerdžia 1000 darbininkų, streikavusių salietros kasykloj Iquique.

Ne šis bei tas, bet marksizmas.

Maž ne kartą, knomet tilpsta «Kovoje» kiek gilesnis, kiek sunkiau suprantamas straipsnis, ne vienas, kaip Amerikos teip ir Europos draugų pamislija: «Kas jį suprast? Nepopuliariskas...» Taigi, kaip rašyti? Kaip platinti darbininkų tarpe mokslo socializmo idėjas? Idant šįjį klausimą klotingai galėtumėm rišti, mums reikalinga į jį žvilgtuoti šiek tiek pakilus į augštą, iš kur matytų visas klausimas.

«Komunistų Manifestas» užbaigtas žodžiais: «Visų kraštų proletarai, vienykitės!» T.y., kad darbo reikalai prieš kapitalą yra visur vienodi ir darbininkų uždavinys visur vienas ir tas pats: stoti kovon su kapitalizmo tvarka, sąmoningai jąjį pribaugti sociališkoj revoliucijoj ir leisti veikti tiems sątikiams produkeijoj, kurie jau dabar, kapitalizmo gadynėj, vis labiau ir labiau pribrešta, kad ar anksčiau ar vėliau užimtį aklųjų kapitalizmo santikių vietą. Iš čia teipogi nuosekliai seka atsakymas į mūsų klausimą: «Kaip rašyti?» Mokslo socializmo idėjas mes turime darbininkų tarpe teip skleisti, kad jos išsklistų k u o p l a č i a u s i a — mokslo socializmo dvasia visur turi plevėsuoti, nes vien tik tai darbininkų milijonai yra toji dirva, kur marksizmo idėjos, giliai įleidę šaknis, sužėlę ir trąšiai išbujoję, gali pereiti į tikrėnybę, į socializmo tvarką. Bet kaip socializmo produkeijos santikiai bus sąmoningai organizuoti ir visiems aiškiai matomi, — teip-pat reikalinga, idant mes dabar rūpintumėmės savo agitaciją ir propagandą varyti tokioj dvasioj ir teip giliai, kad ilgos darbininkų eilės įstengtų suprasti ir pamatyti tuos galus kapitalizmo produkeijos santikių, kurie dabar ir patys slepiasi ir, priegtam, kuriuos dar stengias slėpti buržuazijos idejologai už tavorų nugaros; mūsų uždavinys parodyt plačioms darbininkų minioms kapitalizmo santikių sistemą, kuri viešpatauja ir valdo tūkstančius įvairių mūsų dienų visuomeniškoj apsiereškimų, — kaip mes šaukiam darbininkus, kad kovotų už socializmo tvarką, kaip tolą bendrą darbo įrankių nuosavybės ir produkeijos (išdirbystės) santikių sistemą, — teip mes turim stengties šiems darbininkams parodyti, kad šioji naujoji gyvenimo tvarka, naujųjų santikių sistema ne koks ten gudragalvių sumanytas genijališkas plianas; kursai darbininkams suteikiamas mielaširdinga išradėjų ranka, bet kad tatai ne kas kita, kaip tik istoriškoji kapitalizmo produkeijos plėtojimosi seka (tąsa). Juo aiškesnis bus darbininkams visuomeniškas socialistiškojo judėjimo charakteris, juo tvirtesniu ir tikresniu žingsniu bus galima šiems darbininkams žengti prie socializmo tvarkos, — o todėl jiems turi būt rodomos visos supainiotosios kapitalizmo tvarkos paslaptys, kad ir kaip jas būtų sunku suprasti. Kada buvo Markso ir Engelse rašyti storiejie «Kapitalo» tomai ir «Anti-Dühring'ai», tai šiųjų autoriai troško, kad jų idėjos ir dvasia pasklistų plačiausiose darbininkų miniose, — tik akliėjie caro cenzoriai studijuodami «Kapitalus» manė, jog jie rašyti užsidarėliams mokslinčiams ir cenzoriams studijuoti ir todėl minioms esą nepavojingi... Nedovanojami nusideda tų kraštų socialistai, kurie užmiršta geriausius mokslo socializmo veikalus. Negalio nepaminti šios klaidos pas Belgijos socialistus, kurie, matyt, nelabai teorijų paiso. Tam pavyzdį galio privesti. Pradžioje 1909 m. sausio išvaikščiojan daugelį Bruxelleso knygynų norėdamas gauti nusipirkt Engelse — «Iš Utopijos į Mokslą», — niekur nėra; bet dar nesistebiu — už poros savaičių dar einu į socialistų knygyną — «Le Peuple... ir

ka giti pasak
ir apmauda
so veikalq
das tokių,
le roil Vive,

Šiandien
mokratų li
apsiskaičius
savo susipr
populiariską
suomeniški
dvasioj. Dal
liariskosios
teip ir Am
šči, kur gali
rimtai moksl
šiaip jau riu
sti vietą ir
dvasioj plati
sistengsime
sutinės agit
judėjimą gu
kaipo grynai
jimas bus ly
eis ant nieki

Be mar
laikraštį bi
skyrių, kas
Apie to
atžvilgio, k
propagand
pu nors smu
kelti augšty
buvo darom
vis tik mok
mo.

Lėšų k
«Kovos» pu
mokslo klai
didintų lėšų
doms. Bet l
pusės sumaži
o šiaip jau k
tai tai, jog «F
populiarisku
tam, mokslo l
galima būti ti
laimėti iš išdė

Raštais tu
nes būnant lie
tam mokslo la
tam, rodos, da
prie d e r m
pe marksizmo

Jei mano
mui būtų lem
jaldemokratas
listų revoliucij
socialdemokra
kitis!

ką gi? pasakė — nėsą, reikią i Paryžių rašyt, ir nustebau be galo ir apmaudas paėmė, — visame didžiamjam Bruxelyj nėra Engelso veikalų! Užtaigi ir nesistebėkim, jeigu iš šiųjų socialistų randas tokių, kurie, karaliui Leopoldui važiuojant, šaukia: «Vive, le roi! Vive, le roi!»*)

Šiandien mes turime beveik kuone visą populiarišką socialdemokratų literatūrą, išskyrus kelias brošiūras. Kurgi tuomet mūs apsiskaičiusiam jau populiariškos literatūros darbininkui gilinti savo susipratimą? — Nėra kur. Imant «Kovą» — ji augštesnė už populiarišką laikraštį ir nepakilus lig mokslo laikraščio, kur visuomeniški klausimai būtų gvildenami gryoje mokslo socializmo dvasioj. Dabar jau, keletą metų paėliui augus ir mitus iš populiariškosios literatūros, vėrtėtų rimtai pagalvoti, kaip Europos teip ir Amerikos draugams apie socialdemokratų mokslo laikraštį, kur galėtų be jokių kliūčių atsinnšti tatau, kiek giliai ir rimtai mokslo socializmas yra išsiplėtojęs pas mus, lietuvius. Be šiaip jau rimtesnio svarstymo bėgančių klausimų, ten galėtų rasti vietą ir teip mums reikalingas mokslo socializmo principų ir dvasios platinimas ir aiškinimas mūsų šalyje. Jeigu mes nesistengsime pripildyti lietuvių darbininkų judėjimo apart paviršutinės agitacijos ir propagandos ir tuom, kas šįjį darbininkų judėjimą gali perimti principų dvasia, — kas gali jį apibūdinti, kaip grynai socialdemokratų judėjimą, tol mūs darbininkų judėjimas bus lyg ant smėlio statomas ir tol daug mūsų dedamų špekuliacijų eis ant niekų.

Be marksizmo principų sodinimo i mūsų daržą, i šįjį mokslo laikraštį būtų galima perkelti teipgi svarbų partijos gyvavimo skyrių, kas populiariškame tik iš bėdos galima talpinti.

Apie tokių mokslo laikraštį dar reiktų rimtai galvoti ir iš tojo atžvilgio, kad mes Erfurto programų ir šiaip jau kitų rimtesnių propagandos veikalų kažin kada dar susilauksim, — taigi tuo tarpu nors smulkiais, bet vis tik rimtesniais trupiniais bandytume kelti augštin mūs skaitytojų susipratimą, kaip kad ligšiol tai dar buvo daroma. O jeigu kada Erfurto programos ir pasirodytų, tai vis tik mokslo laikraštis nuo to nė kiek neuostotų savo reikalingumo.

Lėšų klausimas neturėtų gązdinti. Pirmiausia, dabartinės «Kovos» pusė būtų galima skirti populiariškajai daliai, o kitą — mokslo klausimams. Leidimas per porą vietų nelabai jau ką padidintų lėšų išlaidas — jei bent tik daugiau atsieitų krasos išlaidoms. Bet ką galima permatyti, jei «Kovos» formatas būtų ant pusės sumažintas ir ten būtų vien populiariški lengvi straisneliai, o šiaip jau korespondencijų skyrius rūpinamos labiau suglausti, — tai tat, jog «Kovos» prenumerata pasididintų, nes savo išlaikytu populiariškumu galėtų turėti platesnį pasisekimą. O jeigu, prieš tam, mokslo laikraštį leisti ne kas savaitė, o kad ir per porą, tai galima būti tikram, jog teip pastačius vedimą būtų galima tikrai laimėti iš išdėjiško atžvilgio ir nieko nenustot medžiagiškai.

Raštais turbūt šelptų ir neatsisakytų šelpti Europos draugai, nes būnant lietuvių socialdemokratų literatūroj teip ilgai trokštam mokslo laikraščini daugelis dėtų i jį savo dvasios įiegas; priegtam, rodos, dargi net kiek daugiau būtų — stačiai būtų draugų prieder mē platinti per jį labiau susipratusių darbiainkų tarpe marksizmo idėjas.

Jei mano mintis rastų užtenkamai pasekėjų ir manė sumanymui būtų lemta įvykti — duočiau mokslo laikraščini vardą: «Socialdemokratas», o dabartinei «Kovai» — «Kovą» tikrai ne ša socialistų revoliucionierių lozungu: «Kovoje igysi tu savo tiesas», bet su socialdemokratų: «Visų kraštų proletarai, vienykite!»

*) „Lai gyvuoja karaliai!“

Kritikos eilutes. Sis-fas apie krizius.

Politiškosios ekonomijos klausimai yra painūs klausimai ir jie labai nemėgsta, kuomet kas nors bando juos rišti prisitaikydamas prie kasdieninio gyvenimo principo: «ar teip — ar šiteip», arba, kaip Engels kalbėdamas apie metafiziką vėrtėja, neprisimenu keno, žodžius: «teip — teip, ne — ne, o kas virš to, tas nuo nelabojo»... Kada teip protuojama — neišvengiamai klausimus berišant išskverbiam klaidos, kartais dargi net ir labai stambios. — Šunskis 1909 metų pirmajam «Kovos» numerį nelūčius daktus apie krizius kalba.

Šunskis mums suteikia gerą pavyzdį, kaip šiandien yra darbo produktyviškumas užaugęs. Kur 100 darbininkų su mašinų pagalba i 8 valandas pasina 1200 porų čeverykų po 3 dol. 50 cen. Tat buvę parodyta St. Louis pasaulio parodoj. Žinoma, nuo šiojo parodos skyriaus superintendentų būtų sunku mums reikauti, kad jisai politiskąją ekonomiją teip pat gerai žinotų, kaip ir savo kurpiaus apiatą: tiktai trumpai užtėmysim, jog žaliosios medžiagos vertybė įeina kiekvienoje išdirbtoje vienetoj, ir mums, žinoma, nuo superintendentų neprisieina mokyties politiskosios ekonomijos; bet kas ten tikrai galėjo būti, tai tat, jog pirmosios trys poros, prie kurių darbininkas prideda savo darbą, gražina kapitalistui tatau, ką jisai yra darbininkui užmokėjęs, samdydamas šįjį, kad dirbtų 8 valandas; likusias 9 poras darbininkas dirba kapitalistui veltui, kadangi gaudamas algą už 3 poras gali pragyventi ir dirbti ilgiau, kiek reikia triūsti 3 poroms padaryti, — darbas įdedamas i 9 likusias poras virsta i pridedamąją vertybę.

Bet čia mums labiau rūpi atitaisyti Šunskio klaidą krizių klausime.

Krizių priežastiai išaiškinti ima Šunskis šiaip jau gerą pavyzdį, bet jį blogai suvėrtėja. Šunskis mano, kad jeigu dabar, kapitalizmui esant, darbininkams būtų «teisingiau» (!) mokama, jeigu jiems būtų atiduodama apart mokamos algos dar ir pridedamoji vertybė, — tuomet krizių nebūtų... nes darbininkai tuomet galėtų pirkti tiek, kiek jie išdirba. Bet teip galima kalbėti tik tuomet, jei galvoje veikia kasdieninio gyvenimo — «ar teip — ar šiteip». Pirmų pirmiausia, jei būtų «teisingiau» mokama, tai esant šiam «teisingiau» — nebereiktų darbininkų nesamdyti, nė jiems ką mokėti, kuomet pridedamoji vertybė eis visos draugijos naudai, tuomet bus socializmo tvarka. Be reikalo Šunskis teipgi mano, «buk darbininkui negaunant savo pridedamosios vertybės, šiąją vertybę kapitalistas prašylinė, vietoj to, kad darbininkas ją galėtų visą suvalgyti. Pridedamąją vertybę kapitalistai skiria kapitalo didinimui, ir tik mažą jos dalis išleidžiama ant vėjo. Kuomet dabar iš darbininkų imama pridedamoji vertybė, tai ji, pereinama per kapitalistų rankas, grūta atgal i draugiją didindama produkcijos galybę, — bet, kuom eh a r a k t e r i z u o j a s kapitalizmo tvarka, — šisai pridedamosios vertybės grizimas atgal i draugiją įvyksta nesąmoningai, bet vie tik dėl to, kad kapitalistai juo didesnio pelno ištroškė, kursai juos tik turi pririšę prie produkcijos, taigi kapitalistams pelnus begaudant, tarp jų kyla nematyta konkurencija, mašinos tobulinas, nerazdamos jokių rybų savo galybei, produkcijos įiegos nematyta auga, bet, kad viskas galėtų be jokių kliūčių egzistuoti, reikalinga, kad ir rinkta teip pat greit galėtų plėsties, kaip kad produkujeja, — o kadangi to nėra, tai visuotinas produkcijos karštis pereina i krizį. Krizios atsiriskia visos šios kapitalizmo galdynės priešginybės: sutvarkytas darbas fabrike iš vieños pusės beprotiška konkurencija tarp kapitalistų, iš antros — visuomeniškas produkcijos būdas, kur suorganizuoti darbininkai dirba šimtais ir tūks-

tančiais fabrikuose ir zavoduose — ir kapitalistiškas išdirbamų daiktų pasisavinimas ir prekyba, kuri gerai tiko draugijai lig tol, kol dar buvo smulkus amato išdirbimas. «Išdirbimo būdas stojis prieš prekybą, — kaip sako Engels, — reikalaujamas, kad būtų prie organizuoto ir visuomeniško išdirbimo fabrikuose pritaikyta teipogi ir daiktų pasisavinimas ir jų išskirstymas, būtent, pati produkcija reikalauja, kad daiktų išdirbimo kontrolę draugija pasiimtų iš kapitalistų rankų į savo rankas, reikalauja, kad šisai išdirbimas būtų varomas ne dėlto, kad iš to senti juo didesni pelnai, bet dėl to, kad draugijos reikalai būtų aprūpinti; jei lig šiol buvo nesąmoningas tavorų išskirstymas prekybos keliais, tai produkcija dabar reikalauja, kad prekybos vietą užimtų apsvarstytas skirstymas; — krizis nurodo, kad dabartinė, kapitalizmo privatišką nuosavybės formą turi būt pakeista visuomeniška darbo įrankių nuosavybe, kaip visuomenišku yra likęs jau patsai darbas fabrikuose. — Taigi, trumpai tariant, krizio priežastys: dabartinių dienų produkcijai nebeatsako nė kapitalistiškosios privatiškos nuosavybės forma, nė veikiantis ir produkciją šiaip be teip reguliuojantis konkurencijos įstatymas, nė tavorų išskirstymo būdas — prekyba. Šios visos pasenusios ekonomiškos funkcijos, kurios dar stengias tarnauti šių dienų milžiniškajai produkcijai, kuri jau sau reikalauja kitokių funkcijų, ir gimdo tat, ką Furje yra pavadinęs «rise plerorique» — pertekliaus kriziu. Be to viso, Šunskio nurodomoji krizis priežastis neteisinga ir iš šiojo atžvilgio. Jei kriziai apsieiktų dėl to, kad darbininkams neatitenka pridedamoji vertybė, tai krizius mes būtume seniai jau turėję, ne tik tai ką dabar, kapitalizmo gadynėj, bet ir kitose produkcijos formose prieš kapitalizmą: manufaktūrų laikuose, tuomet, kada viešpatavo produkcijoj prekybos kapitalas, pagaliaus, feodalizmo viduramžiuos, — nes šiose visose produkcijos formose mes randam tą patį išnaudojimą ir pridedamosios vertybės iš darbininkų ėmimą, tik kitokioj formoj; o, vienok tuomet nebuvo krizių. — Visuotinasai pirmutinis krizis apsieiktų 1825 metuos, kuomet besiplėtojanti kapitalizmo tvarka įstengė aiškiai parodyti anarchijos nagus, ir nuo 1825 metų ji tatai darė kiekvieną sekantį tolimesnįjį dešimtmetį. Kriziai yra ne bet kokios produkcijos formos išnaudojimo vaisiai, bet jie yra žiedai specialiai kapitalizmo produkcijos.

Taigi Šunskis krizių priežastį stačiai neteisingai ir patsai suprato ir, be to dar, teip pat klaidingai ją kitiems aiškino.

Julijus.

Aušra ir Moksl. Pask. Ratelis.

Aušra savo siekį lig šiol pildė. Aušros labdarininkas turi pasirodyt tame, kad jiji stoji šelpėja neturtėlių lietuvių mokslaeivių. Pastaruoju laiku susitvėrė «Mokslaeivių Paskolės Ratelis». Aušros šalininkai mato tame konkurencijos baidyklą Aušrai. Jie visokiais budais stengėsi ir stengiasi sutrukdyt Mokslaeivių Paskolės Ratelio plėtojamąsi. Ar negana juokinga, kad progresyviškam darbui nor užkirst kelią. Nebut teip įstabu, kad tai būtų darę atžagareiviai, bet kaip girdėtis, tai prisidėjo prie to «apsurdo» ir Chicagos inteligentai—socialistai. Jie tikrino, kad Aušra, įsikurus M. P. Rateliui, pavirs į partyvišką. Ar tai ne juokas...? Aušra, kaipo tautiška draugystė, kad pavirstų į partyvišką, tai mat socialistai nukentėtų, kad jų šalininkai negautų pašelpos. Klausimas, koks tokiu budu Aušros būtų partyviškumas? Ar progresyviškas ar regresyviškas? Jeigu ji pa-

virstų į progresyvišką partiją, tai niekuomet neatsakys pašelpos neturtingiems lietuviams mokslaeiviams, nors jie būtų ir socialistiškų pašelpų. Bet jeigu pavirstų į atžagareivišką—šovinistišką, tai tuom labiaus tur M. P. R. plėtotis, idant užimt Aušros vietą ir nešt visuomenei šimteriopai naudingesnį darbą. Aušros tikslas šelpt neturtėlius lietuvius mokslaeivius, nežiurint kokių jie pažiūrų būtų.

Bet jeigu ji išmainytų savo programą ir su pasityčiojimu atsakytų pašelpą socialistams liet. mokslaeiviams, tai ji liktų veidmanė, prieš visuomenę nustotų paturėjimo ir aukų galų gale turėtų mirt. M. P. Ratelio suvis kitokia programa negu Aušros ir nēr ko šiajai bijotis «konkurencijos».

Ratelio tikslas tai jau «partyviškas». Jo aukos, surinktos iš visuomenės, rems tokius mokslaeivius, kurie dirba visuomenės naudai.

Kiekvienas žmogus, kuris šiek-tiek pamato niekingumą šio netikusio surėdymo, kurio visokios sunkenybės puola ant darbininkų luomos pečių, tuojaus pasako pats sau, kad reik mums mokslą ir susipratimo. O suprantama, kad mes tą mokslą įgaunam per savo mokintojus, Tikrais proletojų mokintojais yra tik tie, kurie atsidavę tam darbui iš idejiškos pusės ir apsiginklavę mokslu šarvais, idant galėtų atlaikyt užpuolimus iš priešų pusės, kurie kaip įmanydami stengiasi sulaikyt darbininkų susipratimą. O per darbininkų susipratimą ateis ir visasvietinis laimingas ir geras surėdymas, ką nė viena vienutė negal pagamint. Taigi «Mokslaeivių Paskolės Ratelis» stoji auklėtoja darbininkų mokslu vyrų, kurie atsidavę tam darbui, ir galima manyt, kad niekuomet nestos dirbė. Kiekvienas žinom, kad daug mokslinčių yra sviete, bet ne visi vienodą naudą suteikia žmonijai. Teip ir Moksl. Pask. Ratelis šelpis tik tuos, kuriuos matys užsitarnavusiais tą pašelpą, kurie darbavos ir darbuojas darbininkų labui.

Atsižvelgiant ant to svarbaus ir aukšto tikslo, turi būti šventa pareiga kiekvieno, prijauciančio darbininko išsiluovimui iš kapitolo vergijos, prisidėt ir remt kaip galint ir kuom galint Mokslaeivių Paskolės Ratelį. Nes jis stojosi mokslu lopšiu, ypač to mokslu, iš kur viso pasaulio liaudis ištiesus rankas išvys ir pasitiks laimingą spindulį, kuris apšvies šį netvarkos surėdymą ir parodys žmonėms, kaip savo kankynes paverst į griuvėsius. Tai tuom, garbioji visuomene, stojasi prieš mus «Mokslaeivių Paskolės Ratelis». Jo prakilnų žingsnį mes turim su pasiryžimu sutikt ir remt.

P. S. Kitų laikraščių prašau tat perspausdint.

P. Puskunigis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerikos Juotines Valstybes. Neseniai Oregono valstybės įstatymleidyse išleido įstatymą, uždraudžiantį moterims nešiot skrybėlines spilkas nuo 10 colių ilgio. Tai priemonė turbūt prieš sufragistes — balsavimo teisių reikalaujančias... — Missouri valstybės žmonės neseniai per visuotiną balsavimą priėmė iniciatyvos ir referendumo įstatymą; dabar naujus įstatymus galės sumanyt 5 nuošimčiai visų tikrų balsuotojų (turinčių balsavimo teisę) ir tą sumanytą galės priimt ar atmest teipgi visi balsuotojai, ne seimas. Seimas leis tik kai kurios įstatymus.

Wisconsin Gaylord) įneš panaikintas. Demokratiško nandojasi ypa stovystė, pavy Rhode Island, New Yorkas valdžia. Dėlt būtų padary perėjo savo savo program Gaylord.

New York cija prie įstat teismas, kur i praskaltimus; patimus.

Jungt. Va i Fort Leaven P. Arajo, kur priesais Meksik mas Meksikai, kad jis su tuo Jungt. Valstyb sikiša. Socialis teisinga, begėd bės nebuvo ir Jungt. Vals. vi pabėgėliais; lyg pusių dirba ne

Rusija. Va Washington. rias byla prie vicia tapo pal

Valdžia i nieko neveiks dē ambasadori

Pas carų a štis Ferdinand terburgo gatvė ant šalygatvių, to, kad šnipai p amina prieš save

Vladivostok tas už žvėriškus mą neteisingų p nekaltiems žmon meritas 4 metam sino.

Persijoje vėl r pasintinius prie tik atitrankus tas lykus, Mat kad g žodžio prieš tai n mokslų akademija lys ir rankraščius; Revolucionieriai provinciją.

Indija. Apyga lių (Anglijos kara jant jam geležinkė Kalkutos miesto g

... tai niekuomet neatsakys... mokslaeiviams, nors jie... t jeigu pavirstų į atžagareivius... s tur M. P. R. plėtotis, li... suomenei šimteriopai naud... pt neturtėlius lietuvius mok... žiūrų butų.

vo programą ir su pasityč... s liet. mokslaeiviams, tai j... nustotų paturėjimo ir... Rateliū suvis kitokia prog... ai bijotis «konkurencijos»... artyviškas». Jo aukos, su... mokslaeivius, kurie dirba

šiek-tiek pamato nieking... visokios sunkenybės puok... aus pasako pats sau, kad... O suprantama, kad me... okintojus, Tikrais prolet... tsidavę tam darbui iš idėjų... arvais, idant galėtų atlai... rie kaip įmanydami steng... O per darbininkų suspa... gas ir geras surėdymas... at. Taigi «Mokslaeivių... darbininkų mokslo vyrų,

ia manyt, kad niekuomet... kad daug mokslinčių... suteikia žmonijai. Te... os, kuriuos matys užsitar... os ir darbuojas darbininkų

is ir aukšto tikslo, turi... žiančio darbininko išsilim... lėt ir remt kaip galint... es Ratelį. Nes jis stoji... kur viso pasaulio lin... ūmingą spindulį, kuris... rodys žmonėms, kaip... Tai tuom, garbioji visuo... ių Paskolės Ratelias... iryžimu sutikt ir remt... u tat perspausdint.

P. Puskunigis.

ŽINIOS.

iai Oregono valstybės... lžiantį moterims nešiot... i priemonė turbūt prieš... ančias... — Missonri val... savimą priėmė iniciatyv... įstatymus galės sumany... rinčių balsavimo teise) ir... gi visi balsuotojai, ne... ymus.

Wisconsino valstybės seime socialdemokratų atstovai (per Gaylordą) inešė sumanymą, kad Jungtinių Valst. senatas būtų panaikintas. Toje rezoliucijoje aiškinama, kad senatas visai nėra demokratiško valdymosi forma, jo šanariai negali būti apskūsti, naudojami ypatingomis privilegijomis, ypač, kad nelygi jame atstovystė, pavyzdžiui — tokios mažos valstybės, kaip Nevada ir Rhode Island, o turi tiek pat atstovų, kiek ir didžiausios, kaip New Yorkas ir Pensylvanija; senatas per tai turis nepaprastą valdžią. Dėlto atsišaukiama toj rezoliucijoje į kitas valstybes, kad būtų padaryta permaina konstitucijoje, panaikinanti senatą. (Nuo pereito savo susivažiavimo Soc. Partija senato panaikinimą įdėjo į savo programą). «Senatas — tai kapitalistų kliubas», — pasakė Gaylord.

New Yorko ir Brooklyno moterų draugijos nusiuntė deputaciją prie įstatymleidystės komiteto, reikalaujamos įvesti atskirus teismus, kur būtų nagrinėjama moterų bylos už mažesniusius prasikaltimus; be to turėtų toks teismas išrišti ir šeimynų nesusi-pratimus.

Jungt. Valstybių teismas nusprendė pasodyt 2 ir pusei metų į Fort Leavenworth (Kansas valst.) kalėjimą meksikietį Antonio P. Araujo, kurs Texas valstybėj leido revoliucijonišką laikraštį priešais Meksikos valdžią. Laikraštis, suprantama, buvo skiriamas Meksikai, bet mūsiškė valdžia jo redaktorių nubaudė už tai, kad jis su tuo laikraščiu peržengęs neutrališkąsias teises, t. y. kad Jungt. Valstybės neužkabina Meksikos valdžios, į jos reikalus nesikiša. Socialistai pradeda kelt didelį judėjimą priešais tokį neteisingą, begėdišką teismo pasielgimą. Prie Araujo jakios priekabės nebuvo ir tik Meksikos valdžios agentams pataikaudama Jungt. Vals. valdžia taip elgiasi su Araujo ir kitais meksikiečiais pabėgėliais; lygiai tą patį daro su Rusijos pabėgėliais — iš dviejų pusių dirba nedorybes.

Rusija. Valdžia atstatė nuo vietos savo ambasadorių Roseną Washington. Svarbiausia tame priežastis buvo ta, kad ambasadorius bylą prieš Rudavičią neišvarė gerai. Ir tuojaus, kaip tik Rudavičia tapo paleistas, valdžia paleido ir savo ambasadorių Amerikoj. Valdžia pasisakė dumoje, kad jau su provokatoriais šnipais nieko neveiksianti, bet už šnipų nepasisekimą Amerikoj ji nubaudė ambasadorių.

Pas carą atsilankė naujai apsišaukęs caru Bulgarijos kunigaikštis Ferdinandas. Caras Mikalojus važiavo — tai drąsuolis! — Peterburgo gatvėmis pasitikti Bulgarijos caro; žmonių daugybė buvo ant šalygatvių, bet linksmy šauksmy nebuvo girdėt (turbūt, dėlto, kad šnipai paniekinti, tai jie tylėjo, o žmonės niekad nesilinksmina prieš savo valdoną).

Vladivostoko policijoj viršininkas Zavarinskij buvo apkaltintas už žvėriškus pasielgimus laike politiškųjų tardymų, už dirbimą neteisingų protokolų ir mėtyimą revoliucijoniškų raštų visai nekaltiems žmonėms, kad galėtų juos areštuot — užtai buvo pasmerktas 4 metams kalėjimo. Aukščiausiasis teismas dabar jį išteisingo.

Persijoj vėl revoliucija labiau pakilo. Karalius siunčia savo pasiuntinius prie visų Europos viešpačių ir Jungt. Valstybes, kad tik atitraukus tas valstybes nuo įsikišimo į Persijos vidurinius dalykus, Mat kad galėtų ten valdžia kankint ir žudyt ir pasaulė nė žodžio prieš tai netartų. Šachas už pamestiną kainą Peterburgo mokslų akademijai pardavė savo brangenybes — senoviškus paveikslius ir rankraščius; už tuos pinigus jis varo darbą prieš revoliuciją. Revoliucionieriai šiuo tarpu apėmė miestą Rešt ir visą Giliano provinciją.

Indija. Apygardėj Barrackpeir buvo mesta bomba į vice-karalių (Anglijos karaliaus vietininką Indijoj) lordą Minto, bevažiuojant jam geležinkeliu. Nepataikyta. Bet į to vietą tapo nušautos Kalkutos miesto gatvėje šalies vietininkat Bisvas; šovėjas pabėgo.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Anglijoj yra keturios darbininkų partijos: «The Social-Democratic Federation», «The Independent Labour Party» (Nepri-gulminga darbininkų partija), «The Fabian Society» (fabijonistų draugija) ir «The Labour Party» (Darbininkų partija).

Prie S.-D.F. priklauso 194 sekcijos (skyriai); ir jų trys darbuojasi Pietinėj Afrikoj. Paskutiniaisiais laikais ši partija pradėjo gana smarkiai plėtotis. Ji vis didesnę įtekme įgyja darbininkų tarpe. Matoma ir Anglijos darbininkai užsikrečia socializmo «liga».

Prie «Independent Labour Party» priklauso apie 800 kuopų.

Tarp šių partijų yra gana aiškus taktikos skirtumas. Teip «S.-D.F.» nesvyruojančiai kovoja su buržuazų partijomis už ekonomines ir politiškas darbininkų teises. Savo programą ir taktiką ji nesiskiria nuo kitų kraštų s.-d. partijų. Tuo tarpu «I.L.P.» mėgsta diplomatiją; ji mano gerai pasiderėti su buržuazija ir ta nusileis prieš jos reikalavimus. Toliau S.-D.F, matydama, kad «Labour Party» (darbo partija) ne visai atsako darbininkų klesos reikalams, tveria naujas profesijonalines sąjungas. Tos sąjungos jau veda tokią pat klesų kovą, kaip panašios sąjungos Vokietijos arba Rusijos. «I.L.P.» gi tvirtina, kad darbininkams pakanka ir «D.P.» tik jį pačioj reikia daugiau socializmą praplautinti.

«Fabijonų Draugija» — tai organizacija, ką visai neužiima politiška kova. Jos nariai (jų yra apie 1400) daugiausia susideda iš vidutinių klesų (ne proletarijato) ir užsiima platinimu moksliškojo socializmo. Viena žodžiu — tai kultūrinė socialistų organizacija.

«The Labour Party» ne socialistų partija, nors tarp jos narių yra daug ir socialistų. Ji savo eilėse skaito arti milijono narių. Iš jų tarpo apie 975 tūkstančiai priguli pte 174 profesijonaliųjų organizacijų, apie 21 tūkst. — prie politiškųjų draugijų, kiti gi — prie kitokių darbininkų draugijų. «L.P.» tarp ko kito nekovoja už 8 valandas darbo dienos, nepripažįsta svietiškos mokyklos ir tt. 4.X.08.

Z. A.

Byla už apskelbimą provokatoriaus. Pereitą vasarą Lenkijos ir Lietuvos Socialdemokratų Partija apskelbė provokatorium vieną žymesniųjų savo narių Brzozowski, literatą (apie tai buvo rašyta ir «Kovoje»). Brzozowskis teisinasi jog nebuvo provokatorium (išdaviku) ir dabar Krokavoj įvyko partijos teismas. Šiuom tarpu bus tenai ir valstybės teisme panaši byla: Janina Borovskienė skundžia Austrijos lenkų soc. laikraščio «Naprozod» redaktorių už patalpinimą jos pravardės šnipų-provokatorių suraše. Abiejose bylose liudija garsusis teroristas Burcevas ir Bakajus, kurs turi tam tikrus santikius su žinomuoju Rus. Soc. Rev. Partijos provokatorium Azevu. Ši antroji byla neapsakomai daug parodys įdomių dalykų apie caro valdžios provokacijas. Vienas draugas, Krokavos universiteto studentas, žada plačiau apie tai parašyti «Kovoje».

Socializmas nemano nė vienam nieko duoti, jis suteiks visiems progą save viskuom apsirupinti, uemaldaujant kito žmogaus.

Kapitalizmas pagimdė valkatas ir milijonierius, vienok ir vieni ir kiti yra užganėdinti.

Kapitalizmui esant geriausiu auklėtoju vagių, paleistuvių ir žmogžudžių (nes kapitalistiškoj draugijoj visi jie bujoja), religija lieka tik tuščiu žodžiu. Nieks nėra didesniu priešu ideališkos religijos, kaip kapitalistiškas draugijos surėdymas.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Da uždarbių apkapojimas. Buffalo, N.Y. Priklausanti prie plieno trusto kompanija «Lockawanna Steel Co.» numušė 10 nuošimčių uždarbio savo darbininkams. Ta kompanija pirmą syk teip padarė ir tai esą dėlto, kad kitos, nepriklausančios prie trusto emė daryt jai, kaip didžiausiai plieno kompanijai konkurenciją.

Pottstown, Pa., geležies kompanija «Glasgow Iron Company» numazino geležies ir plieno kainą, dėlto, kad negalėjo išsilaikyti prieš trusto lenktynes. Sykiu kompanija numušė ir darbininkams uždarbius. Metalu pramonėj niekad niekur nebuvo teip menkas užmokestis už darbą, kaip Pottstowne.

Senas kareivis buduoja. Amerikiečiai patrijotai labai gerbia savo senius kareivius dalyvavusius civiliškoje karėje (priešais vergų). Tačiau vienas tų gerbiamųjų, vardu John Kearus, 89 metų senclis tapo atvežtas į New Yorko Bellevu ligonbutį apsirgęs badu.

Streikas. Omahos mieste, Nebraskoj, sustreikavo gelumbių darbininkai. Uždarbiai buvę tarp \$3,50 ir \$10 už savaitę merginoms, o vyrams nuo \$6 iki \$20. Streikininkai reikalauja, kad fabrikantai pripažintų jų uniją ir su ja tartųsi apie mokestį, kad primitų atgal pavartyuosius iš darbo, kad įvestų 9 val. darbo dieną ir kad kas savaitė būtų išmokėjimas.

Darbininkų judejimas svetur.

Meksikoje apygardėj Cordoba 2000 laukų darbininkų sustreikavo dėl menkumo uždarbio. Vas. 28 d. darbininkams susirinkus prieš plantatorių raštinę, atvyko kariumenė ir išvaikė visus; žinoma neapsiėjo be muštynių, kuriose kareiviai vartojo savo ginklus. Sužeista kelios dešimtys darbininkų.

Anglijoj viename mažame kasyklų miestelyje West Stanley pereitą mėnesį buvo sykiu dvi eksplozijos kasyklose, kur dirba į 400 darbininkų; 136 iš jų smarkiai apdegė, kurių tarpe 125 ypatų yra žuvusių.

London vas. 17 d. buvo bedarbių moterų demonstracija. Bedarbių darbininkų pačios ir motinos nemalonijai patiko karalių ir karalienę grįžtant iš parlamento, pasakius ten «sostinę» prakalbą. Minia susidedanti iš 8000 moterų pastojo iems kelią, kad turėjo tie viešpačiai su savo šviesiausiais pakalikais važiuoti kitu keliu; tuo tarpu iš minios kilo šauksmai ir prakeikimai. Po moterų demonstracijos ėjo darbininkų orkestra, grieždama marselietę.

Skurdas Anglijoj nesimąžina, bet da didinasi, nes bedarbė vis labiau plėčiasi, o valdžia nenor parūpint visuomeniškų darbų. Mat ir ten valdžia, beveik negeresnė už Amerikos.

IŠ LIETUVOS

Suvalkija. Revoliucija pas mus visai aptilo, beveik visur ramu, tik tai kai kur pasidarius tokia «Giltinės» partija, kuri prisidengus socialistų vardu kaip kur naktį arba dieną iš kokio ukininko ar kunigo atima pinigų neva revoliucijos reikalams. Rudenį čionai Zanavykų pusėj (Naumiesčio pav.) iš dviejų ukininkų atėmė pinigų — iš vieno 50 rublių, iš kito \$140 rub. Da buvo policija dėlto areštavus keletą, apie kuriuos visai nieks negalėtų pamislyt, kaip ve: Baltruščių Lazoraitį, ukininką, Mikulaičių Mekšruką, teipgi ukininką, — ale neilgai palaikę Vilkaviškio kalėjime paleido. Neseniai areštavo Rimšą, Margiu kaimo, uždarytosios «šviesos» Pilviškių skyriaus višniuką. Kačergius, už tą patį seniai areštutas, da tebelaikomas kalėjime, nors jo šeimyna netur iš ko gyventi.

J. R.

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

L. S. S. Pild. Kom. nutarimai N 44.

Apsvarsčius drg. J. Baltrušaičio pranešimą ir peržiūrėjus IV o susivažiavimo protokolą atradom: 1) Kad IV susivažiavime L.S.S. darbininkai sutiko nusileisti po \$10 nuo trečio susivažiavimo paskirtos algos; 2) kad IV susivažiavimas nieko formališkai netarė link nureguliuavimo ant toliaus darbininkų algų ir 3) nesant nė jokių veiksmarodžių pagal kuriuos bent kokia L.S.S. įtaiga galėtų ką nebūt veikti tam klausime, tat atrandam, kad drg. J. Baltrušaičio pranešimas pilnoj formoj tilptų organe visų Sąjungos draugų žiniai. — Pild. Kom. nariai.

N u o r a š a s:

«Philadelphia, Pa. Vasario 3-čia d. 1909 m.

«L.S.S.A. Pildomamjam Komitetui pranešimas.

«L.S.S.A. 4-ojo susivažiavimo protokole sesijoj VIII § 3 pasakyta: «Sekretorius, administratorius ir zecerai sutinka liuosnoriai nuleist po \$10,00 mėnesij algos, kol naujasis L.S.S. komitetas nebus aprinktas, su išlyga, jei ir likusieje L.S.S. komiteto nariai tą patį padarys».

«Redaktorius, kaip matyt iš šito paragrafo, neapsiėmė nuleist savo algos. Bet paskiau aš, apie tai išgirdęs, apsiėmiau ir ėmiau po \$50 mėnesij, vieton \$60. Naujasis L.S.S. komitetas tapo aprinktas ir pradėjo veikti nuo rugpiučio 1 d. 1908 m. Nuo tos dienos anas senojo komiteto apsiėmimas netenka galės. Bet aš ši Naujųjų Metų ėmiau vis tik po 50 dol. mėn. algos. Nuo Naujųjų Metų gi nebedirbsiu už mažesnę algą, kaip \$60 mėnesiui, ty. isiu tą pačią algą, kurią paskyrė 3-sis L.S.S. susivažiavimas.

«(NB. Nuo rugpiučio 1 d. iki gruodžio 31 d. 1908 m. teip pat, pagal aukščiau privestą paragrafą, turiu teisę imti visą senąją algą, jeigu aš noriu). Su draugiškumu J. Baltrušaitis, «Kovos» Redaktorius.»

(Originalas liekasi Pild. Kom. archive). J. Grinius.

17 d. Vasario, 1909 m. Brooklyn, N.Y.

Pild. K-to nutarimas N 46.

Užklausus Pild. K-tui drg. administratoriaus apie tą \$50, kas buvo pagarsinta «Kovoje» (N? Red.) kaipo administratoriaus alga, administratorius davė tokį atsakymą, pagal kurį Pildomasis Komitetas išveda šiokį nutarimą:

Suprantam, kad tą \$50 dolerių imta tik į skolą. Kaip matyti, tai administratorius palieka algos didumo klausimą nuspresti tai įstaigai, kurs turės teisę tai atlikti. Taigi dalykas aiškus. Tam klausime nesilieka niekas tuom tarpu veikti.

L.S.S. Sekr. P. Puskunigis.

L.S.S. 23-ios kuopos atyđai.

Draugai! Nė jokia dirva neišduos vaisiaus, jeigu jos nieks neapdirbinės. Lygiai ir mes darbininkai nesulauksime pagoidamų vaisių, jei pasitrauksim nuo politiškos dirvos ir nieko ant jos nedirbsim. Dauguma, rinkimams praėjus, vėl užsnuodo letargo snauduliu teisindamies, kad socialistams, rinkimų nelaimėjus, nėra ką veikti. Tas aiškiai parodo, kad jūs nesuprantat savo reikalų, nė savo užduoties.

Kapitalistams laikant valdžią per ketverius metus, mes privalom susirinkdami į kruvas mokyties prie socialistiškos valdžios įvykdinimo ir jos palaikymo. Mes išanksto privalome žinoti, koks socialistiškas surėdymas turės būti; kaip mes taj surėdymą privalom įvykdyti ir palaikyti. Todėl per sekancius

ketverius metus
litiškos dirvos,
socialistiško su
pats tą suprati
giantės mūsų
škiai supratęs
sis linkui jo į
tas mėnuo ka
slija sueiti, n
nesines duokle
sius, nėra nė
te stoti prieš
rinkti atlikim
namus ir ragi
Draugai!

Rezultatai ir pa

Kuopos	Reikalavimas
1	8
3	5
4	21
5	
15	10
16	
19	2
21	6
22	11
25	6
27	14
31	
34	
40	5
37	16
48	3
49	
42	
50	8
51	12
52	10
58	12
64	9
71	8
74	1
78	7
81	10
91	10
101	15
105	16
113	1
114	1
115	10
117	14
120	6
88	1
17	11
83	1

Viso labo 241 201

Tokiu būdu š
rią dieną — praneš
sąndymą svetaini
balsavimo, idant
gorus įnešimus sav

OS REIKALAI

oriaus pranešimai

nutarimai N.44.
 rušaičio pranešimą ir peržiūrėjus
 dom: 1) Kad IV susivažiavimas
 ti po \$10 nuo trečio susivažiavimo
 usivažiavimas nieko formaliai
 toliau darbininkų algų ir
 pagal kuriuos bent kokia L.S.S.
 i tam klausime, tat atrandama
 as pilnoj formoj tilptų organo
 i l d. Kom. nariai.

nia, Pa. Vasario 3-čia d. 1909 m.
 Komitetui pranešimas.
 imo protokole sesioj VIII
 atorius ir ceerai sutinka
 gos, k o l naujasis L.S.S. komi
 i ir likusieji L.S.S. komiteto

iš šito paragrafo, neapsiėmė
 ie tai išgirdęs, apsiėmė ir
 Naujasis L.S.S. komitetas tapo
 rugpjūčio 1 d. 1908 m. Nuo to
 ėmimas netenka galės. Bet
 o 50 dol. mėn. algos. Nuo X
 mė algą, kaip \$60 mėnesiui, t
 rė 3-sis L.S.S. susivažiavimas.
 iki gruodžio 31 d. 1908 m. t
 rafą, turiu teisę imti visą seną
 škumu J. Baltrušaitis, «Kovos

(om. archive). J. Grinina
 klyn, N.Y.

n a s N 46.
 administratoriaus apie tą
 N? Red.) kaipo administra
 kį atsakymą, pagal kurį Pils
 aą:
 rių imta tik į skolą. Kaip
 gos didumo klausimą nuspre
 ikti. Taigi dalykas aiškus
 tarpu veikti.

L.S.S. Sekr. P. Puskunigis

kuopos atydai.

išduos vaisiaus, jeigu ju
 arbininkai nesulauksime pag
 nuo politiškos dirvos ir nie
 mams praėjus, vėl užsūdo
 d socialistams, rinkimų ne
 ai parodo, kad jų nesu

žią per ketverius metus, ne
 mokyties prie socialistiško
 mo. Mēs išanksto privalo
 ymas turės būti; kaip m
 r palaikyti. Todėl per se

ketverius metus mēs privalome be pertrukio darbuotis ant po-
 litiškos dirvos, kad padaryti ją tinkama pasėliui — įvykdinimui
 socialistiško surėdymo. Kiekvienas socialistas privalo pirmiau
 pats tą supratimą skleisti tarp draugų nesusipratusių. Teip el-
 giantės mūsų draugų socialistų eilės žymiai augs ir kožnas ai-
 škiai supratęs socialistiško surėdymo naudingumą noriai darbuo-
 sis linkui jo įvykdinimo. Mūsų, 23-ios kuopos, nariai jau kelin-
 tas mėnuo kaip nesuėjo į pilnus susirinkimus ir rodos nė nomi-
 slija suėiti, nes kas kart vis mažiau narių ateina užsimokėt mė-
 nesines duokles, o apie kokius nutarimus, kad ir reikalingiau-
 sius, nėra nė mislies. Draugai, teip elgdamiesi išrodot lyg nori-
 te stoti prieš visą jūsų labai darbą. Atminkit, kad mēs, jūs iš-
 rinkti atlikimui kuopos reikalų, negalim vaikščioti pas kožną į
 namus ir raginti į susirinkimus.

Draugai! ar mūsų atsiliepiamas nebus išgirstas!...
 23-ios kuopos org. A. Krajauckas.

Rezultatas Balsavimo L.S.S kuopu
 ir pavieniu 5-to susivažiavimo
 1909 metuose.

Kuopos	Reikalingas	Nereikalingas	Gegužyje	Berzelyje	Liepos	So. Boston Mass.	Chicago, Ill.	Pittsburg, Pa.	Baltimore, Md.
1	8	13			9	11		4	2
3	5	3		3	5	2		4	
4	21	1	24	1			24	1	
5		9							
15	10	3	13			1	1		
16		5							
19	2	12				4			
21	6	5		6			6		
22	11			11			11		
25	6		6			4	1		
27	14								
31		5							
34		9							
40	5	3		3	5	6			2
37	16		16				16		
48	3	6							
49		5							
42		13							
50	8								
51	12	1	12				12		
52	10	3	10			10			
58	12								
64	9	4							
71	8	4		11		13			
71	1	5					1		
78	7	2				9			
81	10	4					10	3	
91	10	1				5			
101		15							
105	16					10			
113	1	4	3	3				1	
114	1	5		6		6			
115	10						1	7	
117		14							
120	6	2							
88	1	32					8		
17	11	10				21			
93	1	6							
Viso labo	241	201	84	44	19	118	91	20	5

Tokiu būdu Susivažiavimas įvyksta gegužio mėnesyje. Ku-
 rią dieną — pranešiu vėliaus, kaip gausiu žinią iš Bostono apie nu-
 samdymą svctainės ir kitų reikalų. Dabar pranešu tik rezultata
 balsavimo, idant draugai iš laiko galėtų prisirengt ir įduot kuopos
 gerus įnešimus savo delegatams.

L.S.S. Sekretorius P. Puskunigis.

RINKIMU TVARKA

Krivulė Veikiamojo Komiteto.

Patarimas 19-tos kuopos (N3 «Kovos») stojo P. Nor-
 kaus įnešimu apie L.S.S. viršininkų rinkimų būdą.

1). Ar tas susivažiavimas bus, ar ne, bet rinkimai cen-
 tro viršininkų turi atsibut sekąčiu budu (laiku):

- a) nominaciją balandžio mėnesyje;
- b) berzelio, kovo ir gegužės mėn. bus atidarytos organo
 špaltos apkalbėjimui rinkimų.

2). Rinkimų tvarka sekanti.

a) Kovo mėnesyje L.S.S. sekretorius prirengia nomina-
 jų blankas, tokias jau kaip pernai ir išsiuntinėja kuopoms.

b) Balandžio mėnesyje kuopos nunominuoja. Kuopa
 tur tiesą nominuoti po 3 kandidatus į kiekvieną urėdą, bet
 kuopų nariai gal nominuoti tik vieną kandidatą į kiekvieną
 urėdą.

c) Gegužio mėnesyje sekretorius suskaito ir užklausa
 nominuotojų, ar priima kandidatus.

d) Kartu su užklausim sekreitorius prisiunčia ir legiti-
 macijų blanką, kurią apsiimantiš turi pripildyt.

Pasarga: Nėra reikalo pripildyt tiems draugams,
 kurie buvo kandidatais perėtuose rinkimuose.

e) Sutaiso balsavimo blanką, pastatydamas po 3 apsi-
 imančius ir daugiausiai gavusius nominacijoj balsų kandida-
 tus į kiekvieną urėdą ir išsiuntinėja prieš 1-mą berzelio.

g) Berzelio mėnesyje kuopos balsuoja.

k) Liepos mėnesyje L.S.S. sekretorius sutvarko balsavi-
 mus ir rezultata apgarsina orgaite.

l) Pekt. (1Rd) lig 15-tos berzelio visus dokumentus bal-
 savimų ir nominacijų pasiunčia Pild. Kom. užtvirtinti ir per-
 žiurėti.

m) Nuo 1-mos d. rugpjūčio nauji viršininkai užima savo
 vietas.

Tokia rinkimo tvarka likos nubalsuota Veikiamojo Ko-
 miteto viečbalsiai — vienuolika (41) balsų. Tiktai punkte
 2 ram po raide (b), kur skamba, kad kuopos tur tiesą nomi-
 nuot po 3 kandidatus, kai kurie Veik. Kom. atstovai išsireiš-
 kė, kad duot kuopoms neapribuotą skaitlių nominuot. Tas
 tiesa, gal nominuot kiek nor, tik, žinoma, balsavime ir su-
 tvarkyme didelę painė, o nauda ta pati. Kiek man žinoma,
 tai kuopos neįtenka pastatyti į kiekvieną urėdą nė po 3 kan-
 didatus žiurėti pagal atsakonus, o daugiaus tai ner ką ne
 kalbėt.

L.S.S. Sekretorius P. Puskunigis.

Reikale „charterio“

Artinasi vasara ir podraug rinkimai L.S.S. centro viršininkų.
 Mūsų finansai gi nesustiprėjo, jai sustotė plaukė «Kovos» fon-
 dano auklos, nes neįsvegtume deficito, tat jau apie apmokamus
 centro viršininkus negal būt kalbos. Dabar kyla klausimas, kas
 pašvės visas liuosas valandas sunkiam darbu? Atsakyt sunku.
 Išrankis labai mažas, nes viršininkai turi būt Jungt. Valstijų
 piliečiais, bent šiuose urėduose: L.S.S. sekretoriaus, išdininko ir
 administratoriaus todėl, kad jie turi pasirašinėt ant „charterio“

kopijų, kitaip «carteris» neturi vertės. Tuose urėduose neapmokamą darbštų, susipratusį ir pilietį sunku gauti, ar visai negausim, kas ir atsitiko pereituose rinkimuose su sekretorium. Dabar gi ant «carterio kopijų pasirašinėja visai ne L.S.S. viršininkai.

Išvengimui to, aš manau, kad Sąjunga rinktų tam tikrą «Čarterio» komitetą, kuris turėtų susidėti iš trijų narių, J.V. piliečių; jis įstatymiškai skaitytųsi valdyba, jo užduotis būtų pasirašinėti ant «carterio» kopijų ir tas kopijas išdavinėti naujoms kuopoms ir atstovauti L.S.S. kilusiuose nesusipratimuose su Jungt. V. valdžia.

Kiti visi komitetai galėtų susidėti lygiai iš piliečių ar nepiliečių.

P. Norkus.

Sumanytus, kurie turėtų būti įvykinami pagal sumanytojų nuomonę, geriausia paduot atsakančiu keliu V. K.-tui. Nors turiu talpinti šitą sumanymą (nors tai daryt kai kuriems rodosi «nelegališka»), bet pasakau, kad nieks laikraštyje neužsiimtų jo svarstymu, nes tai būtų be naudos.

Red.

6-os kuopos įnešimai.

(Pittsburg, Pa.)

1) Kad ypato reikalai nebūtų talpinami organe «Kovoj», nes tas Sąjungai naudos neatneša, tik bereikalo laikraštį užima vietą; todėl jei draugai reikalauja pagalbos nuo draugų, tegul atlieka per laiškus ir redaktorius neturi talpinti sokių raštų, kurie nėra reikalingi sąjungiečiams.

2) Kad ant centro komiteto nominacijos blankų kožna kuopa paduotų vardus tų draugų, kurie galėtų užimti vietą. Kad jų vardai būtų paduoti ant blankų, tai draugai galėtų balsuoti už kokį norėtų, nes būtų iš kur pasirinkti ir nereikėtų paslaptai agituoti, kad balsuotų už tą ar kitą.

Vardan kuopos jos sekr. Aleks. A. Vainorius.

L a i š k a s i S a j u n g o s d r a u g u s: — Kada kiti užsima visokiais pravardžiavimais draugų ir pynimais intrigu, aš maniau, jog yra dar daug neatlikto darbo apšvietos lauke, ir štai savo kaštais išleidžiau knygelę «Kas mus mokina žvaigždės», parašytą K. Stiklelio. Tuomi manau, jog ne tik gerą padariau lietuviškai literatūrai, padangindamas ją vienu ekzemplioriu, bet po draug sušelpiau vargstantį raštininką, ir daugiau darbą mūs spaustuvei. Draugai, nagi ar nesiras tarp mūs daugiau galinčių taip padaryti? Rankraščių neatpaustų guli galybė! Podraug aukauju 100 ekz. «Kovai» ir 100 ekz. «Dilgėlėms». Kas užsirašys bile kurį iš šitų laikraščių vieniems metams pilnai užsimokėdami, gaus «Kas mus mokina žvaigždės», apart kitų dovanų, priedų. Kas norėtų vienos knygutės, atsiliepkit į «Kovos» administraciją arba pas mane įdėdamas sidabrinį dešimtuką į laišką.

Su draugiškais linkėjimais J. Nenius,

269 Moyallen st. Wilkes Barre, Pa.

ATSISIAUKIMAS

In L. S. S. IV Rajono kuopas.

Mūs 65 kuopa savo mėnesiniam susirinkime patėmijo, kad mūsų rajono reikalai nepergeriausia stovi. Ypatingai agitacija užmirus. Draugų skaitlius žymiai susimąžiuo. To silpnumo priežastis mes atrandam kaltę mūsų konferencijų. Tai kalti mes patys, kad mažai atkreipiam atydos. Siųsdami pasiuntimus į konferencijas, neduodam jiems jokių patarimų ir mažai paisom (arba visai nepaisom), kad išrinkti išsi-

lavinusius draugus; mes tik siunčiam tuos, kurie tur didesnę norą važiuot, visai neatsižvelgdami į jų rimtumą ir išsilavinimą. Toki draugai, neturėdami jokių patarimų nuo kuopos, kelia savo sugalvotus klausimus, kurie su rajonu visai nesiriša, tik užima bereikalingai laiką.

Todėl mes norėtume atkreipti jūsų, draugai, atydą, kad labiau visi rupintumėms rajono reikalais. Juk mes žinom, kad mes tvėrėm rajoną su tikslu skleisti socializmo ideją savo apylinkėj. Pakrikus mums sunku kas nuveikti, susirišus — daug lengviaus. Ir tas darbas išpradžių mums gana gerai sekėsi; mes galėjom didžiutis ir džiaugtis rajono augimu ir gera tvarka. Bet paskutiniu laiku visai užmiršom savo pareigas, mažai tesirupinom išpildymu savo užduoties. Kur mūs «prelekcijos», «lošimai», «prakalbos»? Mēs jau buvome tą įvykdinę. Konferencijose buvo plačiai apie tai kalbama. Bet dabar jau mes tą visai palikę į šalį, užsiimam visai bereikalingais darbais.

Kaip prancė mūs kuopos pasiuntiniai buvusieji paskutinėj konferencijoj, tai tų buvo svarstyta privatiški ypatų laišakai ir su tokiu dar karštumu, kad rimtam žodžiui nebuvo visai vietos. Ir pridurė, kad jeigu ir toliaus teip elgsimės, tai visai neapsimoka siųsti pasiuntiniai, nes tik lėšos bereikalingos pasidaro. Todėl, draugai, taisykim savo klaidas ir veikim naudingus darbus, o tuščias polemikas ir ypatų vaidus palikim ypatoms, juos mylinčioms. Argi mums nelinkama buna, kada rajone buvo arti 250 narių. Stengkimės vėl pasidarbuoti, tai ir vėl susilauksim dar didesnio skaitliaus. Todėl, draugai, prie darbo!

65 kuopos Komitetas:

Organizatorius Ant. Dillies.

Susin. Sekr. E. Kinderas.

Išdininkas J. Asukevičia.

Redaktorius Pranešimai:

Apie «Žariją» kelios kuopos atsiuntė nutarimus patalpinimui, bet, kaip jau sykį minėjau, tai būtų tik vietos užėmimas organe, o naudos nebūtų — ypač, kad visos sutinka su drg. Strazdo patarimu — pasiimti kuopoms po kiek išeis ekzempliorių, užmokant už tai kiek reikės. Ikišiol nepatalpinta šių kuopų nutarimai: 1) 55 kp., Pittsburg — pataiso Strazdo klaidą, kad už 100 ekz mokant 65 c būtų tik \$71.50, o tuotarpu už «Ž.» reikėtų išrinkti apie \$550.00; 2) 42 kp. Easton, Pa.; 3) 2 kp. Scranton, Pa. — pataria, «kad administratorius paskirtų kožnai kuopai po keletą šimtų numerių, pagal narių skaičių ir kad kožna kuopa užsimokėtų». Administratorius ketina suziurėt, kiek įsekmui yra «Žarij»; bet juk nereikalaujančioms kuopoms negalima bus siųsti, nes josios gali nemokėti... Čia bus mažo pasišventimo darbas, ir kuopos pritarančios tokiam įnešimui, man rodos, praktiškai padarytų, kad išsyk nutartų kiek parsitraukti vieton rašyti nutarimus. Nieko nevodys, jei ir daugiau išsirašytų, negu išeina pagal narių skaičių. Ar netiesa, kad neverta jau užimti organe vietą nutarimais, kurie ir be patalpinimo gali būti išpildyti darbščiujų kuopų?

Abelnai niekad nebus patint Veik. to išsyk talpin kad vietą užim pint. O to j buvo nutarimu nitis iš Sprin (to) numeriai, cjalizmo moks tarp da nesuį čiu privest pr «Kovos», galiz mas gal pastebė sumazinom, ir sutelpta nemažie tesij antgalvj.

Brangindai kiek tik galima. gintų vietą «Kovoj» prakalbu, O mėnant korespnyk paduot visus pridėt. Labai d lapų rašto reikias des ir kitus faktų puslapio, — pata dgi ir teip sugr

Kuomet užim mai ir atsisaukim: jau nesyk yra isti vietos parašyti kie darbininkų gyven dėjimo svetur ir d nios pasęsta ir reil med...

Patyriau, kad tik bereikalingai v nuo rimto darbo, c medegos. Dėlto n neuznaginėdinimo i darbas, teip-pat ir cmašias centre. K lytai nenanadingi, prie susipratimo, til rodos visiems gal b komybės, įvykus i mualės konferencij

«Viduriniai dra palinimai priešai — Cook, Sec. Part. org Semes».

Abelnai «Kovoje» patalpinti koki nors kuopų nutarimai niekad nebus, negal būti išpildomi. Tą turi pirmiausia da pažint Veik. Komitetas (arba ir kitas kuris nors kom.) Dėl to išslyk talpinti organe nē neverta. Ypač dėlto neverta, kad vietą užima ir kitų naudingesnių raštų negalima patalpinti. O to juk norėtų visos kuopos, visi draugai. Ne syki buvo nutarimai apie «K.» padidinimą. Dabar drg. Raulynaitis iš Springfield (Ill.) sumano, kad būtų išleidžiami «ekstra» numeriai, kaip ir mėn. priedai, kur būtų aiškinamas socializmo mokslas, kad tokius numarius galima but platint tarp da nesusipratusiųjų darbininkų ir tokiu budu juos greičiau privesit prie susipratimo. Bet kol kas, da ir nedidinus «Kovos», galima joje daugiau raštų sutalpinti. Kaip ne vienas gal pastebėjo, jau senokas laikas mėš straipsnių tarpus sumažinom, ir nors apskelbimų pasidaugino, tai vienok raštų sutelpa nemažiau kaip pirma. Neuzilgo gal padarysim mažesni antgalvi, tai vėl pasidarys truputį daugiau vietos.

Brangindamas vietą, visas korespondencijas trumpinu, kiek tik galima. Geistina būtų, kad rašytojai patys brangintų vietą «Kovoje» ir stengtųsi rašyt trumpai ir aiškiai, be jokių prakalbų, stačiai pradėdant ir baigiant apie patį dalyką. O rašant korespondencijas, ypač apie susirinkimus, reikia išslyk paduot visus faktus; tik paskiau kas reikia, galima da pridėt. Labai daug laiko atima redaktoriui, kada iš 5 6 puslapių rašto reikia žvejot kalbėtojų bei deklematorių pravardes ir kitus faktus, kad parašius korespondenciją ant vieno puslapio, — pataisyt tokių ilgų korespondencijų, kur raštas dagi ir teip sugrastas, negalima, reikia perrašyt.

Kuomet užima vietą tie nesvarbūs ilgi raštai — nutarimai ir atsisaukimai, atkartojimai tų pačių nuomonių, kurios jau nesykj yra istartos, — tai tankiai redaktoriui pritruksta vietos parašyti kiek reikiant žinių iš politikos, iš Amerikos darbininkų gyvenimo, iš partijų gyvenimo, iš darbininkų padėjimo svetur ir darbininkų kronikoje. Tankiai tokios žinios pasęsta ir reik apleisti neparašius arba parašytas numest...

Patyrčiau, kad ir protestai, nors kartais teisingi, užima tik bereikalingai vietą ir tankiai atitraukia nuo kitos kuopos nuo rimto darbo, o tas vėl atgabena organan nenaudingos medegos. Dėlto netalpinau paskutiniu laiku kelių kuopų neužsiganėdinimo išreiškimą prieš IV rajono konferencijos darbus, teip-pat ir nutarimus prieš arba už tas ar kitas ypatas esančias centre. Kad ir tas neatgabentų vaidų, bet toki dalykai nenaudingi, nes tuo keliu — per organą — neprieis prie susipratimo, tik brangią vietą užims laikraštyje. Jau rodos visiems gal but aišku, kokiu keliu reikia jiėškoti atsakomybės, įvykus nesusipratimams — kam tat tuojaus kelt riaušes konferencijose, kuopose ir antgalo organe!

J. Baltrušaitis, "K." red.

«Viduriniai draugijos priešai — tai peilis draugijai, o pašaliniai priešai — tai aukso medega». — Teip pasakė J. J. Cook, Sec. Part. organizatorius, rašydamas laikr. «Common Sense».

M. R a s i m a s.

Vaikine!

Vaikine, kol jaunas da esi,
Kol dega krutinėj jausmai,
Mokykis! Kada jau pasęsi —
Gailėsies, bet bus jau vėlai...

Gyvenimo knygą skaitytkie
Ir stengkis tu jąj suprast.
Surėdymą gamtos pažinkie —
Galėsi sau kelią ten rast.

Pradings tad iš tavo galvos
Tamsybės juodiejie rūkai.
Užgims ten ant jųj vietos
Liuosybės kiltiejie norai!

Pražus nematomos esybės,
Išnyks tiejie velnių pulkai.
Vien saulė doros ir teisybės
Žibės ir mirgės tau aukštai...

Vaikine, prie mokslo skubinkie
Jaunystės kol dega jausmai;
Paikystes į šalį padėkie, —
Mokykis, kol nėra vėlai!

31.10.08.

S. Strazdas.

Pražūkit!

Pražūkit, despota, skriaudėjai žmonių
Pražūkit jųs nuožmųs tyronai!
Pražūkit aptekę krauju vargdienių —
Saunoros, prakeikti valdonai!..

Gana mūsų spēką ir darbo vaisius
Ligšioliai vis plėšėt, viliojot;
Gana mus iğrūdė į vargus baisius,
Sau laimėms ribų nežinojot.

Pražūkit! gana mus jau engti, žudyt,
Jau laikas tuos pančius nutraukti,
Kuriais norit mus da ilgiau suvaržyt
Ir laisvąjā mintį vien smaugti...

Pražūkit! Štai kyla minia prispauštų,
Minia, kur neb'gali kentėti
To jųs prispaudimo, darbų nelabų —
Ji žad už kančias atmokėti!

Pražūkit, pražūkit, skriaudėjai žmonių!
Pražūkit jųs, nuožmųs tyronai!
Pražūkit aptekę krauju vargdienių —
Saunoros, prakeikti valdonai!..

24.10.08.

S. Strazdas.

SKAITLINIŲ LAUKAS.

(Statistika)

Moterų darbas Rusijoje.

Pagal 1897 metų sąrašą iš 9 mil. 156 tūkst. samdininkų moterų skaitėsi 2 mil. 821 tūkst., kitaip sakant 30% (procentų). Daugiausia samdininkų prie namų ruošos — tarnaičių, virėjų, auklių ir tt. — 63% (visų tos rūšies darbininkų), paskui prie žemės darbų — 23%. Iš padienių ir kitų sunkesni darbą dirbančių — 26%, prekybos įstaigose — 17%, pramonės (pabrikose, dirbtuvėse) — 15% ir mažiausia ant geležinkelių — 4%. Pastebėtinai didelis skaičius nepilnamečių darbininkų: prie žemės ūkio darbų vaikų ir nesuaugusių — 18% su viršum — viso darbininkų skaičiaus; pramonė — 18%.

30 procentų arba nuošimčių reiškia, kad iš kiekvieno 100 visų darbininkų (samdininkų, vienkart su visais tarnais, lekajais ir tt.) moterų yra 30; tokiu būdu vyrų darbininkų yra 70 procentų. Iš visų gi pramonės darbininkų, t.y. dirbančių pabikuose ir šiaip dirbtuvėse, moterų ir 18%, t.y. iš kiekvieno šimto darbininkų yra 18 moterų ir 82 vyrai.

DARBININKO RONIKA.

Anglijoj prie Oxfordo universiteto, — vieno iš seniausiųjų, — yra atidengta vadinama «Ruskinio Kolegija», kurios tikslas yra platinti aukštesniąjį, universitetinį mokslą tarp darbininkų. Kolegija dalinasi į du skyrius: 1) korespondencijinė mokykla — kur mokslas eina per laiškus, ir 2) «College Education» — kur pačiam universitete yra išguldoma mokslai susirinkusiems studentams-darbininkams. Daugiausia «studentų» yra iš kalnakasių ir fabriku darbininkų, o iš amatininkų, kaip siuvėjų, šiaučių ir kitų — mažiau. Iki šiol yra jau 320 darbininkų, baigusių tą universitetą. Jie pabaigę tą aukštesniąjį mokslą, vėl visi užsiima savo darbu tarp darbininkų, kad galėtų tarp jų platinti mokslo šviesą, nes mat beveik visi tie studentai ir mokinasi tik su tuo tikslu.

Kolegijos progrome tarp kito ko yra: darbininkų judėjimo istorija, profesijinės sąjungos, vietinė savyvalda ir politiškoji ekonomija.

Garsusis Vokietijos socialdemokratas, senas atstovas parlamente nuo soc.-dem. partijos, August Bebel (kurio knygą «Moteris ir Socializmas» mes esam apsiėmę išleisti lietuvių kalboje) paskutiniu laiku sunkiai susirgo, kad daktarai negali tvirtinti, ar jis pasveiks. Bebelis turi jau 70 metų.

Berlyne dabar moters apimtos didelės baimės. Atsirado koks ten viens ar keli galvažudžiai, kurie ant gatvės moteris pradėjo pūsti; daugiausia nukentėjusių yra darbininkų klesos moterų. Nė vienos nepapiovė į smertį, bet daugelį sunkiai sužeidė. Policija padidino dovaną, kurią gaus tas, kas pagaus tuos pamišėlius žmogžudžius.

Mahanoy City, Pa., numirė D. T. Boczkaskas, «Saulės» leidėjas.

White Haven, Pa., džiovinių ligonbutyje numirė Aviečiūtė, žinoma muzikantė.

Žinoma amerikietė socialistė milijonierė Rožė Pastor Stokes Lynn'e, Mass., hotelyje bevalgant mėsą, kuri buvo sugėdus, užsiuodijo. Ji ir jos vyras važinėjo po Naująją Angliją skelbdami socializmo mokslą.

Praktiškasis darbas.

Gausinga Dovana!

Dgg. Antanas Valinčius ir Kazimieras Slapikaitis iš Wilkes-Barre, Pa., prisiuntė «Kovai» dovaną: 200 ekzem. knygutės «Krikščionybė ir Socializmas». Knygutės turinį liudija vardas, ir ji verta rasti kiekvieno darbininko stubelėje. Pasiskubinkit ją parsitraukti, nes nedidžiausias skaitlius tie 200 — greit išeis. Knygutės kaina 15 c. (viencentinėms markėms arba pinigais).

Gausiems aukautojams vardan L.S.S. ištariu širdingą ačių?

F. J. Bagočius, Adm.

Darbdavys ir Darbininkai

— Sakau jums, mieli mano darbininkai, — atsiliepė skykį susirinkimą garsiausias darbdavys, — per daug jau man įsipyko klausant bepatatinių murmėjimų tulų neužsiganėdijančių darbininkų, ką vienval išranda ant darbdavių visokias priekabas.

Pasakykite gi man, ar ne išsiptumėt jūs badu, jeigu darbdavių nebutų? Tikrai badu pasiptumėt! Visa nelaimė tame, kad visame pasaulyje nėra užtektino skaitliaus išnaudotojų — per ką laikas nuo laiko atsiranda per daug turtų, kas yra priežasčia blogų laikų, bedarbės.

Gavęs gausų rankų plojimą, darbdavys toliau pasakojė:

— Pamišykite gi patys, o viską lengviau suprasite. Juo daugiau tarp jūsų išnaudotojų — juo daugiau darbo, turtų sunaudojama; o juo daugiau sunaudojama turtų, juo daugiau jūs turite darbo prie tų turtų šdirbimo, jums juk tik apie darbą ir eina kalba visada, jūs jo ji šskote, visada jo reikalaujate. (Rankų plojimas). Taigi brangūs mano darbininkai, pamišykite tik, ką jūs darytumėt su visu savo turtu, jeigu nė vieno išnaudotojo neturėtumėte ant šios planetos, žemės?

Vienas iš darbininkų atsiliepią:

— Ką! Ogi patys jį sunaudotumėm!

Kiti darbininkai šaukia:

— Policija! Išmesti laukan tą drąsuolį! Order! Tvaraka! Tai socialistas!

— O jeigu neturėtumėt darbdavių-turčių savo tarpe, — kalbėjo darbdavys toliau, — kasgi tada remtų jūsų bažnyčias ir skaityklas! Kas užlaikytų jūsų špitoles ir universitetus? Kas paremtų pigias virtuves ir kitokias labdarystės įtaigas? Bet kam čia daug apie tai šnekėti! Jeigu nebutų darbdavių, tai neturėtumėt nieko, kurs jums almužnas duotų, nieko, kurs...

— Jeigu mes neturėtume išnaudotojų tarpe savęs — atsiliepė vėl tas pats darbininkas, — tai mes nereikia autume nė mielaširdystės, nė almužnos!

Kiti darbininkai jam pritaria:

— Teip, teisybė! Šventa teisybė!...

Įvyksta didelis alapas ir sumišimas. Darbdavys, nusi-gandęs, kad jam už «geras rodas» darbininkai su savo petikiiais pištais kailį ne šdirbtų, išbėga laukan. Susirinkimas užsidaro.

K. Dajis.

L.S.S. Illinojaus Rajono.

Guodotinos kuopos, kurios prigulit prie Ill. valst. rajono, meldžiu jūs neužmiršti, kad mes buvome priėmę per 24 konferenciją, Spring Valley, Ill., mokėt po 5 c kas 3 mėnesiai į rajono šdą, ir tai pradėjom pildyt nuo praėjusių metų liepos mėnesio. Bet kaip aš susizinojau su rajono išdininkais

tai maža dalelė prašyti kuopų utvilką mokest mėnesiai, bet je pinigas į metų 1 visi pildysim tą tas dalykas: aš r nas turi da skolo dimi knygelės « tai atgal, o da tie nesumanau, iš kv tie draugai reikal kuopos sumokėtų vienam svariui p da keletas kuopų tį ir pasidarytų n skola. Taigi mel galvotume apie tai Praneškit per laiš organo. Praneški priarēt, tai paduol gaut tą pinigų sum ugnis...

1705 E. Matheny

Kores

Rašyti reikia visac piana, nepersiviečiamc Žinios turi būt tei privadžiojimų ir pamoki bus patalpinios.

Baltimore, Md.

ei. 5 savaitės atgal timorės rubsiuvų stre nes beveik visi darbir iškai. Pasirodė, ka nijo į asociaciją prieš lo streikos, jie nutarė tų prieš rubsiuvius. kad mija butų pripaž darbininko be jo žinio: rės rubsiuvius gždiero nufakturas ir laikyti d nepaisėkė, dėkavojant bėma — konkurencijai vo kiekvieną streikierį, o'o manufakturos ir t.t. Baltimore's rubsiu min streikierius aukom gali. Teipgi vietinė ru draugu; pasirodė, kad

Darbininkai

no darbininkai, — atsil-
rbdavys, — per daug
murmėjimų tulų neuži-
išranda ant darbdavių.

išstiptumėt jūs badi-
du pastiptumėt! Viena
nėia užtektino skaitli-
o laiko atsiranda perda-
kių, bedarbės.

ią, darbdavys toliaus
viską lengviau suprasti
— juo daugiau darbo
unaudojama turty, juo
urty išdirbimo, jums
jūs jo jieškote, visada
Taigi brangūs mano
darytumėt su visu savo
irėtumėte ant šios pla-

epia:
udotumēm!

an tą drąsuoli? Order
rbdavių—turčių savo
asgi tada remtų jų
tų jų špitoles ir un-
ves ir kitokias labdary-
tai šnekėti! Jeigu
o, kurs jums almužnas

inaudotojų tarpe savo-
— tai męs nereika' aut-
ia:
teisybė!...

mišimas. Darbdavys
» darbininkai su savo
oėga laukan. Susit-
K. D.

aus Rajono.
prigulit prie Ill. vald-
męs buvome priėmę
, mokėt po 5 c. kas
a pildyt nuo praėjus-
išinojau su rajono iš-

Tai maža dalelė kuopų 'tatai pildo. 'Tai aš esu priverstas rašyti kuopų valdybų, kad paragintų draugus užsimokėti tą žvilktą mokesį. Norint yra nedidelis pinigais 5 c. kas 3 mėnesiai, bet jeigu męs visi mokėsime, tai pasidarys didelis pinigais į metų laiką. Ill. rajone priguli 100 draugų; jeigu visi pildysim tą užduotį, tai į metus pasidarys \$20.00. Kiti dalykas: aš neabejoju, kad jūs gerai žinot, kad męs rajonas turi da skolos apie \$30.00, kuriuos buvom skolinę išleimui knygelės «Kel. per Peklą»; ta knygelė jau išleista mešai atgal, o da tiems draugams nėra sugrąžinta skola. Ir aš esumanau, iš kur būtų galima paimti ir sugrąžinti. Dabar tie draugai reikalauja sugrąžinti. Duočia tokį patarimą, kad uopos sumokėtų už visus metus išviršaus; tai pareitų kiekvienam sąnariui po 20 c.; iš to pasidarytų apie 20 dol. O na keletas kuopų yra skolingos, susiūtų savo užvilktą mokesį ir pasidarytų netoli \$30.00. Tada galėtume atsilygint tą skolą. Taigi meldžiu kuopų, kad per savo susirinkimus palvotume apie tai ir man pranešumėt, kaip jūs nutarėt. Praneškit per laiškus, kad bereikalingai neužimti vietos męs gane. Praneškite, ar pritarėt mano patarimui, o jeigu nepritarėt, tai paduokit naujus sumanymus, iš kur būtų galima gaut tą pinigų sumą, kad galėtume atsisteisti su tais męs draugais...

Organizatorius S. S. Katkevičius.

1705 E. Matheny Ave., Springfield Ill.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės poperos, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ilgyvadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Baltimore, Md. Rubsiuvių streikas tęsia. 5 savaitės atgal buvo pranešta per laikraščius apie Baltimore's rubsiuvų streiką. Tikėjomės, kad greitai užsibaigs, nes beveik visi darbininkai priklauso į uniją ir laikosi solidiškai. Pasirodė, kad ir darbdavių nesnausta. Jie susiviejo į asociaciją prieš darbininkus. Strous'ą, pas kurį iški streikos, jie nutarė remti pinigais, kad tiktai nenusileis prieš rubsiuvius. Pastarieji, kaip visi girdėjo, reikalauja, kad unija būtų pripažinta, kad darbdaviai negalėtų pavaryti arbininko be jo žinios ir tam panašiai. Pradžioj Baltimore's rubsiuvius gązdino lokantu t. y. ketino uždaryti visas manufakturas ir laikyti darbininkus be darbo. Vienok nepasipasisekė, dėkavojant šendieninėms ekonomiškoms aplinkyboms — konkurencijai. Gązdino ir kitokiais budais, areštavo kiekvieną streikierį, kuris išdrįso praeiti arti pono Strous'o manufaktūros ir t.t. Nenugązdino ir tas darbininkus.

Baltimore's rubsiuviai, dirbantį pas kitus savininkus, reikalauja streikierius aukomis, mokėdami kas savaitė kiek kas išlygi. Taipgi vietinė rubsiuvių unija kreipėsi į kitų miestų draugus; pasirodė, kad tarp darbininkų randasi supratimas

savo reikalų: nuo Brooklyno lietuviškojo lokalia N54 aplaikėme \$202.19. Turime ištarti draugams, Brooklyno rubsiuviams širdingą ačių. Kąda jūs išeisite į kovą su savo išnaudotojais, męs padėsime jums.

Streikas traukiasi jau septintą savaitę. Darbdaviai da vis tyli. Matyt, pasiryžo į aštrią kovą. Bet ir darbininkai nemano pasiduot.

Draugai mus pirmiausiai pradėjo remti rubsiuviai, bet neatsilikite ir kitų amatų darbininkai! Čia nereikia žiurėti, ką kas dirba, privalome visi darbininkai visų amatų padėti vieni kitiems sunkioj kovoj prieš kapitalizmą. Todėl atsiskaukiame į visus darbininkus, į visas unijas, kad pasektų brookliniečių pavidį.

Teipgi kviečiame, kad niekas neužimtų streikierių vietos darbe.

Streikierių Pirmsėdis.

Red Lodge, Mont. Miestelis nevisai mažas. Yra dvi anglių kasyklos; dirba visą laiką; pribuvusiems šituo laiku darbą negalima gaut. Čia yra unija, kaip ir visur, ale visai silpna, tik gaila, ką da moka mokesčius. Jokios naudos darbininkams neatneša. Lietuvių čia yra 3 familijos ir apie 10 pavienių, jie nevisai tamsūs.

K. Slapikaitis.

Morgan, Pa. Čia gyvavo L.S.S 99-ta kuopa; bet su mažėjus darbams, draugai išsiskirstė ir mūsų kuopelė turėjo mirt; tame kaltės yra nesusipratimas draugų. Likusius kuopos pinigus pasiunčiam «K.» redakcijon. Oi, broliai lietuviaviai gana miegoti ir bačkutę už dievaitį laikyti, ir skvairrom uždirtbus savo pinigus atiduoti! Kelkim iš to amžino miego!

Chicago, Ill. Vasario 12 d. po N51—15th Place išlaužė duris Jono Janušo buto ir jam neesant namie išvogė jo viską, kas tik buvo geresnio. Jis užsiimdavo knygelijų pardavinėjimu. Buvo ką-tik neseniai parnešęs knygy; vagys ir tas išnešė su visa skrynute. Tojo padėjimas ir taip buvo vargingas, antgalo ką turėjo, tą patį pavogė. Nežinodamas, ką daryti, Janušas nubėgo prie pono Olševskio gauti šiokią tokią rodą, nes jo knygas pardavinėdavo. Nuo pono O. tik tokį atsakymą gavo: kad tave apvogė, tai duok policijai žinoti! Anas da drebančiu balsu klausia: «Ką turiu daryti, pasigailėk... tamista, duok rodą». Jam atsakė: «Dabar blogi laikai... Žinokis, neturiu laiko!...

Ten Gyvenantis.

Bayonne, N. J. vasario 23 d. 36 kuopa L.S.S. parengė prakalbas ir diskusijas. Pribuvo garsus kalbėtojas «Kovos» adm., drg. F. J. Bagočius.

Buvo užkvietas ant prakalbų ir diskusijų vietinis kun. M. Šedvydis, vienok jis nepribuvo. Persigandęs kunigėlis, vasario 21 d. bažnyčioje pašventė visą pamokslą save teisingis prieš socialistus. Girdi, čia jų bažnyčioj yra, tai pasakau: ką aš teisįsiuos prieš juos, kad jie visi toki, tik da pridėdu (suriko nežmonišku balsu), kad visi socialistai žmogžudžiai ir t. t. Matyt kunigėlis proto... per daug užsinervavęs, nes nežino ką daręs. Aukų surinkom \$3.25 lešų uždengimui. Visiems aukautojams ištariam širdingą ačių.

Juozuks.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUŠAITIS, Editor

F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

One year	\$2.00	Vienoms metais	\$2.00
Six months	1.50	Šešioms mėnesiams	1.50
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES

One inch once	50c
One inch one month	\$1.00
One inch one year	15.00

All Communications should be addressed

PRENUMERATA
visoje dalyje svieto

Collis syki	50c
Collis per mėnesį	1.00
Collis per metus	15.00

Visokios susisėsimuose adresuokite:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

DELEI UŽMĒTINEJIMŲ

Po kiekvienam išleidimui knygutės aplanko mane įvairūs laišukai. Vieni giria, kiti peikia, tretį užsipuola keikdami, kam aš jiems pasiunčiau, ketvirtį guodžiasi išmėtinėdami, kodėl aš jiems nepasiunčiau; penktį skaudžiausiai barasi, kodėl spauda ne «Kovos»!

Ant tųjų visų užmėtinėjimų trumpai atsakysiu.

Draugai ir draugės! Jūs dar nekurię ir šiandien jaučiate bedarbę «giltinę», kuri jums atėmė duonos kąsnį, nustojote darbavietėje kasdieninio darbo. Toji «giltinė» neaplenkė nė manęs. Surinktas aukas iš manęs atėmė, o prie darbo neprileido daugiaus uždirbt. Tai reiškia, kad skurdas ir badas spirtinai privertė mane praleist teip mano paties sutauptus grašius, kaip ir surinktas aukas!

«Kovos» administratorius, A. Rušinas, reikalavo nuo manęs butinai iškalno 50 dol., ko aš negalėjau turėt, nors ir labiausiai norėjau duot knygelę į spaudą. Jisai man skaitė arkušą spaudįšę kuopigiausiai! Tai yra 16 puslapių už 24 dol. 75 c; išviso būtų lėšavus spauda «Kovos» \$127. Bet aš šįmet dar labiaus esu nuskuręs, negu metai atgalios, ir tų pinigų bučia negalėjęs atiduot J. K. Vasiliauckas & Co. apsiėmė atspausdinti už \$50.00; beveik \$40.00 lėšavo tik popiera ir t. t. Taigi man atsiėjo atspaudinimas daug pigiaus, dėlto daviau jam atspaudinti. O noredamas kad greičiau atsispaudzintų, buvau priverstas pats ir statyti. Draugui J. Petrauskui, Simpson, W. Va., pasiunčiau jau antru sykiu; dabar siųsdamas užlipinų; gal krasos užveždėtojas negalės žinot kas tenai yra, palaikys už rankraščių. Dėlto, tikiuosi, kad gausite; nekurię apturėję tą knygutę sako: kad jie negal nė lapo atverst, nes dėlto nustotų duonos kąsnį. Už prisiuntimą man knygutės atgal tariau širdingiausią acių ir prižadų, kad jums nesiųsiu!

Klaidos, kurios dabar yra įsiskverbę, kad nekurių aukautojų pravardės nepasigarsino, dabar jau toje knygutėje pataisyti negalima. Teiksis man atleisti!

Jeigu dar bus renkamos aukos išleidimui mano brėšūrėlės, tai jau bus kitonišku užvedimu. Jeigu «Kova» pakviatuos, tai administratoriaus privalumu bus ir aukas kontroliuoti. Tada jos man nebus galima praleist.

Turiu primint: nepaisant, kas gerus raštus išleidžia, jie vis gerais pasilieka, o kad ir Sąjunga netikusius raštus išleis, tačiau liktų netikusiais.

K. Rutkus.

KRASOS DEŽUTE.

M. M. Račūtei. Jūsų straipsnis su antrašu «Atydai visų» visai pas mus neatėjo, nė per sekr., nė kitu keliu.

M. Rasimui. «Ko nori draugas J. O. Širvydas nuo L.S.S.» nepatilps — nėra naudos S—gai. Reikia biskį šalčiau žiūrėti tokius apsiereiškimus.

Juozo Draugui. Straipsnelį pasiunčiau «Vien. L.»

52-ai kuopai. Turbūt nežinojot, draugai, kad «Lit. Ratelio» išleidžiamos knygos yra tai Sąjungos turtas, nuosavybė. Nutarimas dėlto be vertės. Pastabą apie kitas išlaidas pridaviau administratoriui, kurio jūs užklausiote.

A. H. Zanavykui. Eilės netinka. Teipgi «Vaizdelis iš mūsų draugų gyvenimo» — perskystas.

F. D. Žalvarniui. Būdas ir forma atsišaukimo «Remkime mūsų» netinka.

A. Alvitiniui. Apie korespondencijos neteisingumą buvo rašyta redaktoriaus, paimant žinią iš kitur, skyriuje «Ką rašo liet. laikr.» (žr. «K.» N 6).

Pran. A. (Lietuvoje). «Laiškas į Prūsijos socialistus», kaip ir kiti jūsų raštai, negalima sunaudot. Meldžiam, nesiųskit laiškų be markių, nes redakcija turi dvigubai užmokėt.

P. Raudonui. Agrariškas — lytintis žemę (dirbamąją); agrariškas klausimas — žemės klausimas. Fiziškai — kūniškai. Fiziška — mokslas apie visokius gamtos apsiereiškimus, apie oro, vandens ir tt. ypatybes, įėgą, veikmę, kokią ant viens kito turi. Absoliucija — išrišimas (iš «griekų»). Letargas — miegas, kur miegant išrodo kaip numiręs; tokia liga. (Kadangi letargu užmigtus neretai palaidoja, tai priimta sakyti apie nesusipratėlius, tamsuolius, kad jie miega letargišku miegu, nes jų skriaudėjai ir prispaudėjai gali juos kankinti ir palaidoti, o jiems vistiek!)

Mums reikalingi adresai.

1. New Yorko Purėno Tarybos adresas: Puren Defense Conference, 320 Broadway, New York, N.Y.
2. Politiskųjų pabėgėlių apginėjų lygos adresas: Political Refugee Defense League, 180 Washington St. Chicago, Ill.

KLAIDU ATITAIŠYMAS.

Pereitam «K.» num. kronikoj paminėta «Eželis», o turi būti «Ercelis».

Po straipsniu «Dar aukų klausimė» redaktoriaus atsakymuose 2-ram punkte sustatyta: «metai atgal skelbė, apsišaukusioji». Turėtų būti: «metai atgal skelbė apsišaukusioji» ir tt.

«Kovos» N 6 ant pusl. 91, korespondencijoj iš Graiškųjų pasakota: «Lapkričio 22 d. užsipulė ant vaikino J. B. kaltindami at parašymą į laikraštį». Išsirodo lyg būtų kas užsipulė ant J. B. Bet turi būt teip: «J. B. užsipulė ant vieno vaikino...»

«Kova! atsiųsti rankraščiai.

Programas ir konstitucija Moksleivių Paskolės Ratelio; M. Rasimui — 44 L.S.S. kuopa, Kas rūpi Rusijos, o kas Amerikos valdžioms, Valstybė ir žemė, Mikolo Bev. straipsnio dėlei; J. Baltrušio — Pamokslas ant didžiojo akmenio; Prano Levincko (raštas apie darbininkų vargus); Ig. Levano — Kodėl? (eil.).

W. V. Turko — Po rinkimų dienai; A. J. Viznio — Pranešimas Mass. valst.; L. F. d'M—R. — Kovo 18 ta 1871 m.

Iš Europos. S. — Provokacija.

Išsiųsta: «Tėvynei» — Nepasirašiusio «Mano laimės ir nelaimės».

Biblijografija.

(Nauji spaudiniai, atsiųsti paminėjimui).

Emigracija. Iš darbininkų gyvenimo paveikslėlis. P. Rašė J. Šliburis. Spauda ir lėšomis «Vienybės Lietuvninkų». Brooklyn, N.Y. 1908 m. 47 pusl.

Baltrus Turazeris. Drama trijuose veiksmuose, darbininkų gyvenimo paimta. Vertė A. M.—čys. Spauda ir lėšomis «Vienybės Lietuvninkų». 1909 m. 81 pusl.

Garsas. N 1. Sausio 17 d. 1909 m. 1 mieji metai. Redaktorė Leidėja J. Višinskienė. Vilnius, 1909 m.

Administracijos I

Atkarta už vasarį... vietos nepatij... tijos atinanci... užsakyms... žarijų... negaliu p... sukria... kiek jų, koki... — ši... atirakau ir... piogius... škalės skai... peršicin.

F. J. B.

Pranešimas

L.S.S.A. Pittsbu... linkės Draugam

Draugai! Mūsų viet... L.S.S.A., Wilmerd... 8 d.

1909 m. Todėl praneš... draugams L.S.S.

draugystės... kad norengtų... dienos,

lent vieni kiti... draugėi ir draugės P...

pranešam mė... broliams, ta p...

Mūsų vietiniė... L.S.S. pelnas bus p...

reikalams d... Jeigu kuri draugystė...

apielinkės b... ant vieno...

malonesite pranešti... B. Kondratavičius

Wilmerding...

«Kovos» FONDUI... L.S.S. leidžia

LAIKRO... ŠAUDY...

ate... 30 c. sidabriniai... Tikietiška...

Atašbu... 1112 M g n o 11 a... Vies malonėi...

J. Stasėvičius... N.E. Prinsvoo

Pranešimas Chicagiėčia... L.S.S. Americianijos Ku...

Didelias Viešas Pr... Kovo, prasidės po i... svetainėj McCorri...

West Side). Rekl... deklamatoriai...

raipsnis su antrašu «Atydai» r., nė kitu keliu.

raugas J. O. Širvydas nuo ai. Reikia biskį šalčiau žinoti

elį pasiunčiu «Vien. L.» žinojot, draugai, kad «Lit. jungos turtas, nuosavybė. kitas išlaidas pridaviau

etinka. Teipgi «Vaizdelis» stas.

ir forma atsišaukimo «Remi» spondencijos neteisingumą iš kitur, skyriuje «Ka

iškias i Prūsijos socialistus idot. Meldžiami, nesiųskite igubai užmokėt.

— Iytintis žemę (dirbamų) isimas. Fiziškai — kūniškas imtos apsiereiškimus, apie kmę, kokią ant viens kito (ų). Letargas — miegas — kia liga. (Kadangi letargas riimta sakyt apie nesuvisgišku miegu, nes jų skria ir palaidot, o jiems vistiek

alingi adrisai.

ybos adrisas: Pouren Deleork, N.Y. oginėjų lygos adrisas: Polington St. Chicago, Ill.

ITAI SYMAS.

oj paminėta «Eželis», o usime» redaktoriaus atgal skelbė, apsišaukusisaukusioji» ir tt. spondencijoj iš Gražis ant vaikino J. B. kaltinų būtu kas užsipuoė ant vieno vaikino...

ti rankraščiai.

ksleivių Paskolės Ratali Rusijos, o kas Amerio Bev. straipsnio dėlei; J. enio; Frano Levineko mo — Kodėl? (eil.). lienai; A. J. Viznio — Kovo 18 ta 1871 m. ašiusio «Mano laimės

grafija.

siųsti paminėjimui). kų gyvenimo paveikslai «Vienybės Lietuvnink Drama trijuose veiksmė tē A. M—čys. Spauda m. 81 pusl. 1909 m. 1 mieji metal. s, 1909 m.

Administracijos Pranešimai

skaita už vasarį mėnesį dėl os vietos nepatilpo šiame nu- j; tilps ateinančiam.

anu užsakymus ir užklauskaslink «Žarijų». Dabar nieaugiau negaliu pasakyt, kaip lau. Yra sukriautų didelis as, kiek jų, kokie numerai, trūksta — šią savaitę susysiu, atrinksiu ir pranešu, o prišuntė pinigų, proporciškai išdalinęs skaitlių numpasiųsiu.

F. J. Bagočius.

Pranešimas

p. L.S.S.A. Pittsburgo Apie- linkės Draugams

draugai! Mūsų vietinė 57-ta L.S.S.A., Wilmerding, Pa., ngė balių ant 8 d. gegužio, m. Todėl pranešame mūsų draugams LSS, teipgi ir viskoms draugystėms ir kuov LSS, kad nerengtų baliaus iršminėtos dienos, nes mūsų me kent vieni kitiems. To- draugai ir draugės Pittsburgo linkės pranešam mūsų jums, o savo broliams, ta proga padot. Mūsų vietinė 57-tos LSS, pelnas bus pavestas lingiems reikalams darbinin- Jeigu kuri draugystė ar kuovttsburgo apielinkės būtų susus pirmiau ant viršminėtos os malonėsite pranešti šiuom su:

B. Kondratavičius 24 Wilmerding, Pa.

«KOVOS» FONDUI 55 kp. L.S.S. leidžia

ABRINI LAIKRODĖLI

BELTAVA ŠAUDYKLE

ntis sušlept «Kovos» fondą atsiųskit ille katro po 10 c. sidabriniais, arba ikalaukit knygučių. Tikietukai ant jų daigtų yra atekiri. Atsibus gegu- 10 d. po nom. 1112 Magnolia Av. Pittsburg Pa. Visi susišėimai:

J. Stasevičius Magnolia Ave. N.E. PITTSBURG, PA.

Pranešimas Chicagiėčiams

S.S. Susivienijusios Kuopos gija Didelis Viešas Prakal- 4 d. Kovo, prasidės po pietų val. svetainėj McCormick ks Club (West Side). Bus kalbėtojai, deklamatoriai ir stra.

Prelekcijos.

Meriden, Conn. LSS 16-ta kp. parengė eilę prelekcijų, kurias skaitys drg. P. Sinkus. Pirmą prelekcija bus skaityta ant tēmō «Krizis» [Bedarbē] 12 kovo, 1909 1½ val. vakare, 37 Colony St., Ruimas 16.

Sekančias prelekcijas darsižino- kite ant susirinkimo, kviečiami yra visi koskaitlingiausia atsiian- kyti. Įžanga dykai. Vardna 16 kp. K. Liutkus.

Pranešimas.

Atydai visų kuopų draugams Chicagos. Suvienytų kuopų LSS Chicagos atsitus susivažiavimas subatos vakare, 8 val., 13 d. kovo, 1909, pono Rugio salėj, 3301 S. Morgan St. Malonėkit visi draugai atsilankyti, nes turim labai svar- bų reikalą. Suv. kp. LSS Chi- cago Centr. Sekr. B. K. Radzevičius.

VISI naujai užsirašanti «Ko va» vieniems mėtams gaus apart drg. Viskoškos knygu dovanų, dar «Ko mus mokina Žvaigždės», padovanotą drg. J. Nėniaus. Išviso dovanota 100 ekz., kurie tas dovanas norit gaut, pasiskubinkit užsirašyt.

Lietuviškų Bibliju Draugovė.

Lietuviška BIBLIJA

Teko patėmyti laikrašėiuose, jog nekuriė apgavikai — per kupėiai pradėjo skelbti, jog jie turinti Lietuviškas Biblijas po \$3.00 ir \$3.25 ir dar aukšėčiau. Persergstim publiką neklausyt tokių prigaudinėtojų; nes jie, neatsižūrėdami į dorą, nulupt nuo žmonių ir skurą, bile tik savo kišenių pripildyt.

Mēs turim kelioliką tukstanėių savo sankrovų LIETUVIŠKŲ BIBLIJŲ, gražiais, drutais apdarais (nieks geresnių negal duot), talpina savyj 66 knygas, viso 1127 pusl., Mauderodės (Tilže) spaudos; gražus lietuviškas raštas, patai- syta kalba ir parduodam sekančiais:

Table with 2 columns: Quantity and Price. 1 Biblija su prisuntimu kožna po \$2.25, 5 Biblijos su prisuntimu kožna po 2.00, 25 Biblijos su prisuntimu kožna po 1.85

Visi tie, kurie mokėjot kam daugiau, pareikalaukit sugražinimo pinigų. Orderius pinigų ir čekius adresuokit:

LITHUANIAN BIBLE ASS'N 1815 E. Moyamensing Ave. 3-rd floor, PHILADELPHIA, PA. Room N. 3.

SKAITYK! SKAITYK! Varšavos specialistas FOTOGRAFAS Kiekvienas, kurs iškirps šį ap- garsinimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu visi dykai. Neužmirškite adriso: Wolpe Studio 421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

J. Pomerantz Nuostaiė laiko duoda didelį 16x20 paveikslą veltui su la- bai gražiais rė- mais su kiek- venn tužint fotografių už vi- sai žemą pėkė. 739 So. 2nd St. Philadelphia, Pa.

Žinomas Rusiškas Fotografas Feldman Prašo Lietuviškos, rusiškos ir lenkiškos pub- likmo atkreipt atyd ant jo gero ir greito darbo. Padidnimas portretų labai pigial. Kalba lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir angliškai. 821-23 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Chas. Wyrsh. Wholesale & Retail. Cigarai, tabakas, rū- kymo frankiai. Souvenir Post Cards. Popie- rų vertelgystė. Kuponus apmainom į dova- nas. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Cor. 3rd & Noblests., Philadelphia, Pa.

BLITZSTEIN ir SLOBODKIN'O Aptleka. Rose Slobodkin, P.D. Užveizda Bell Phone Keystone Phone Market 3692 D Main 69-65 Kalbam rusiškai, lenkiškai ir angliš- kal. Daktara galima rasti Nuo 8 iki 12 v. dieną ir nuo 6 iki 8 v. vakare S. W. cor. 4th & Bultonwood St. PHILADELPHIA PENNA.

NEREIK MOKINTOJU! Gramatikā angliškos kalbės mokintis be mokyto- jo — apdaryta \$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir ra- syti be mokinio 15 Naujas Būdas mokintis rašyt be mokiniojo (ypač merginoms, kurių daug jau ismoko) 10 Aritmetika mokintis pradinę pakuodę be mokin- tojo. Su paveikslais (apdaryta) 35 Pinigus siųskite per Money Order arba pašto mar- kėmis ant šio adreso: P. MIKOLAINIS P. O. Box 62, New York City.

MANO APTEKOJE YRA: Severos kraujo čystytojas 1.00 Reumatizmo gyduolė 1.00 Sirdies sudrutinimo valetas 1.00 Nuo galvos skaudėjimo 1.00 Moterims reguliatorius 1.00 Plaučių ir inkstu gyduolė 75 Szv. Gothardo aliejus 75 Mo-tis nuo niežu ir odos 50 Mediciniškas odai mullas 25 Ir daug kitokių gyduolių. E. W. GILAS, SE. cor. 2nd & Federal st.

Rusiškas Notariušas

Sutaisau visokius dokumentus, kontrak- tus, užstatomybę; palindiju paruzsus; su- taisau paszportus ir visokias valdiszkas po- pierias. — Perku ir parduodu namų ir apsaugoju nuo ugnies [insurance]. Doo- du rodas. — Stikblektoju pinigns, skolas ir randas. Visi reikalai pėfėpkitės pas man. Žemiausios pėkes už tarnystę. Paul M. Myers N. E. Cor. Franklin & Poplar St. PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone Kensington 57-88 S. Szveda

Lietuviškai Lenkiškas Graborius : 2409 E. Norris St., Philadelphia. Visuose reikaluose kreipkitės pas šav' tautietį, kurs visus rekalus atleka prieliskai ir pigial.

VIENYTELE KRAUTUVE Religijšku daiktu Muzikališku Instrumentu Maldaknygiu lietuvišku ir lenkišku Rožanėiu, Škaplieriu etc. Visus viengencius kviečiame atsilankyti arba parašyt, o busite visi užgainedinti. Kalbam lietuvi-škai, lenkiškai ir maskoliškai. B. Papiernik & Co. 362 Richmond Str. PHILADELPHIA, PENNA

Geriausias Lietuviškas PHOTOGRAPHISTAS Atleka darbū artistiskai. Iš mažu pa- daro didelius paveikslus. Kožnas ga- li išsirinkti photographijai kokia nori praba, o bus kuogeriausia padaryta, nes yra visokios mašinos. Nūtraukia namus, storus, nabašnikus ir tt. No- rinti mokintis fotografuoti atsišaukit. J. Drizas, 500 S. 2 st., Phila., Pa.

Telefonai: Bell Kena. 36 18-A Keletone East 42-21 D JONAS F. BAJ Lekiskai-Lietuviška Stainė šiaurinėj Philadelphijos dalyj: Arkklia- gavi kiekvienoj valandėj veselioms, kriskė- tynoms, pagrubams ir pasivažinėjimams. 2501 Edgemont St., Phila., Pa.

JEI TU MYLI GERĀ ARIELKA Parasyk mums tuoj, o aplaikiš paai- kinimą kaip gali gauti. Visai Dykai Viena Kvortą Geriausias tyros Arielkos. SECURITY CO., 421 Water St. Chicago Vardas Adresas

Prakimas TOGRAFIŠTA

, 13 Kovo (March) po numeru

Philadelph
s draugas, Mikolas Trakim
tografistų ir profesorių iš viso Ameri
: praktikos prie paveiklų dirbimo, m
agarsino, kad jiems mažai teko m
imo. Mano darbas yra žinomas, v
Mane pažįsta netik lietuviai, v
bū leist atlikt man, nes aš esu viena
nalui.

darysiu natių paveiklų galeriją po
ostumeriams.

tos progos dalį tikėtus kožnam k
uždyk. Tie tikėtai išlaimės p
ras—\$10.00—beveik toks pats kaip p
žiai gali prisijet savo fotografijas i
prisiūsiu, tada galėsit užmokēt pin
išaukt ant viršminto adreso. Geras
Su guodone
ačiu! Darbą atliksiu konogeriausai, t

WSKI
la., Pa.
brozai rē-
symui po-
sialai ir t.

P. S. Silve
Rusiskai-Turk
19 CARPENTER ST.

AS
on, Mass.

J. M. Mat
Graborius ir
Atlieku viską atakant
3112 Richmond St.
Tel.: Keystone

Telefonas:
1 Lombard
46—49
ystone Main
70—81 A

George S.
4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA

wski
mis
eer

GERA P
Mes išmokinan
nus vyrus i
mažą atlyginim
J. POMER
739 S. 2-nd St.

reikalngi gerai
pern
delphia, Pa.

KIEKVIRNAI
A. M.
pirkti vynu, an
mų, aplaikys g
piėkele degin
tikrai rusiskų g
Kalbam rus
A. M.
N.E. cor. 4th &
CCCCCCCCCCCC

ci 8 vakare.
iki 4 vak.

R. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

stipresni muskulai tau nieko ge-
no nesuteiks, jei tavo organizma
kalkys reumatizmas.
PAIN EXPELLER
reai įtrinta tuojans sumažina skau-
gą ir prašalina visas jo priežastis.
ir 50 c. visoje geriausioje aptiekose.

A. Richter & Co. New York

šmykiant Inkaro
ženklui!

Lietuviai, visokiuose reikaluose
it savo vertelgas. Reikalui at-
us kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz
uviškai-Lenkiškas Graborius.
E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

S. KONIECZNY
1 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
rius, kozelnycias ir kitas bažnyčios
mas. Teipgi karuneles, sarpas ir ki-
dr-sčiu darbus. Kreipkitės prie jo!

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

o vežimus veselioms, krikštynoms,
ams ir tt. Jis yra rientielis tikras
ingas tautietis. Prekes priėmamos.
Keystone Telefonas: East 42-65-A.

Knygu Sankrova Broliu Brown.

ygios parsiduoda už papigin-
tą prekę.
geresnės dovanos ant švenčių, kaip
knyga, arba raiskus knygy.
turime daugybę knygų lietuviškoje,
skoje, vokiskioje, angliskioje, pran-
vuziskioje ir kitokiose kalbose.
vos" skaitytojams, kurie ateinēs iš-
sita apgarsinimā, perkant knyga
nuleisime tam tikrā procentā.
mne gali susikalbėti arba parašyti
kai, lenkiškai, vokiškai ir angliskai.

Adresuokite šiuo adresu:
BROWN BROS.
Book Store
E. cor. 5th & Pine sts.
PHILADELPHIA, PA.

Geriausios visoj Philadelphijoje
Rusiskai-Turkiškos Partys
15 ir 25 centai.
Šiltos ir šaltos vanos 15 c. Atėdaros kasdien
iki 12 val. nakties. Seredomis moterims nuo
1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

Tik viena aptieka
visoj Philadelphijoje kur galima susikalbēt
lietuviškai ir apturēt teisingus vaistus. Di-
džiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J.
Pintonžek, kurioj darbuojas teipgi krajavas
aptiekorina S. Jonkus (lietuvis). Čia gaset
visokių Itekarstų. Rasit visada daktarą.
2984 RICHMOND ST., PHILAD A.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.
Tukstančiai pliku žmoniu atgavo puikius plau-
kus, sulauko elinkima plauku. Duodam roda
KAI per laiska, kaip išgydyt elinkima plauku, p-
čkus, didervines, niežus ir lytiska bruda. Nuo ko-
ju užtrina tik 10c. Mes turime daug padėkavoniu
laisku visokiu tautyčių. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.
VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.
Priėmimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: } Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbēt rusiskai ir lenkiškai.

Lietuviškai-Lenkiškas Fotografas
JOHN BODZIAK
atlieka darbą geriausiai ir pigiausiai.
Pamėginkit nusiimt savo paveiksla
pas mus, mēs jums padarysim gerai.
3060 RICHMOND ST. PHILAD A.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arieklos, vynu, likie-
rio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliu-
kuose Szmido' bravoro. Dirbtuvė mine-
rališkų vandeny.
Kalbam lietuviskai, lenkiškai, ruskai ir angliskai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.
Mano darbas gali but matomas nau-
joje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

G. W. Kownacki
2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.
Sallunas ir Vyneczia
Geriausi Amerikoniski ir užrubeži-
niai Vynai, Likieriai, Arieklos ir
Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

Daktariškas patarimas
DYKAI
Dr. Kimmelman'o Aptiekoje
N. W. cor. Front & Christian St.
Priėmimo valandos: Nuo 8 iki 9 ryte, G
Nuo 5 iki 7:30 vakare.

JEI NORI JAUSTIS LAIMINGU tai turi pasistengti
buti švarus ir dailiai atrodyti. Didžiausias žmogaus turtas, apart
sveiko proto — daili išveizda. Parašyk mums savo adresą, pridė-
damas 2c. krasos ženklelį atsakymui, o mes tau prisiūsimė, kaip
gali dailiai atrodyti ir užlaikyti veido švarumą be vartojimo kos-
metišky, kenkiančių odai daiktų.
JOE ALEKSATTIS, 415 W. Oak St., Shenandoah, Pa.

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortės ant geriausių linijų Jauvų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atliekā tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

ATKREIPKIT ATYDA
ir pirkit visus trunkus geriausioje vynu sankrovoje.
Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimu.
Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
gallonas nuo 1 dol. 75c iki penkiu dolerių
California Brandy { kvorta 45 centų iki 7 dol.
gallonas 2 dol. 50c iki 6 dol.
California Vynas nuo 30 centų iki 1 doleriui 55 c.
ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dvieju doleriu.
Veselioms perkant duodam pigiau. Pirkėjams duodame
gražias dovanas. Kalbam lietuvis, lenk, ruskai ir kitai

B. Z. JESSAR.
1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

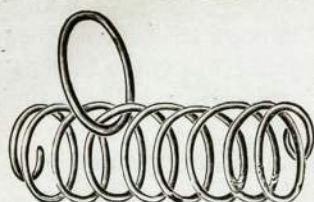
STEFAN PAPIERNIK
Lenkiškas Bankierius, Laivakorčių agentas ir Pūbliškas No-
tarijus.

**807 S. Front ir
352 N. 25 St.**
PARDUODA
LAIVAKORTES ANT VISŲ LAI-
VINIŲ LINIJŲ Į VISAS PASAULĖS DALIS, MAINO PINIGUS
IR SIUNCIA Į VISAS ŠALIS UŽ KURSO KAINAS.
**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.**

Sitos pigios prekes tiktai ant trūpo laiko!

No. N. 2 SUVYNIOTAS DRATAS.

Labai lengva nuimt rinkę nuo suvynioto drato, jeigu žinote kaip, o visa paslaptis tame, kad rinkę pasukus į dešinę, lengvai galima išimti.

Prekė 15¢

No. N.11 PASTEBĖTINA PRIETAISA

Prietaisa, prie kurios reikia daugiau galvą palaužyti negu prie kitų. Abelnai tai yra viena iš sunkiausių padaryti ir tūkstančiai žmonių yra dirbę išsisas valandais negalėdami nieko padaryti. O vienok vieną nuo kito labai lengvai galima nuimti į porą sekundų pasukant tam tikru būdu, bet jeigu nežinodami bandykite šukyti, tai dar labiau susispaudžia.

Prekė 10¢

No. N. 15 UGNIES VALGYTOJAS.

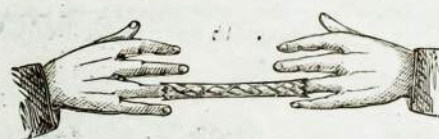
PASLAPTINGIAUSIAS ŠPOSAS IŠ VISŲ.

Turint šitą prietaisą labai visus galima nustebinti, nes nežinantieji tiesiog nenor įtikėti, kad tai būtų galima iš burnos leisti dūmus su kibirkštimis ir ugnį, ar «ugne spiauti», kaip kiti sako, ir visi su pasibai sėjimu žiūro, kaip tą darote. Tai nieko nekenkianti prietaisa, o vienog su ja ir labai daug kitus galima įbauginti, o rodyti galima visur ir visados. Viskas sudėta dailioje, visokiose spalvose, skrynelėje, o ten yra užtekinai medegos, kad keletą kartų parodyti, teip-pat pamokinimai, kaip viską daryti.

Prekė 15¢

No. N.12 ĮSIMYLĖJUSIŲ SPĀSTAI.

Šitoji prietaisa labai daug juokų suteikia ir ypatingai merginas labai galima įerzinti. Ji susideda iš tam tikrų augalų nupintos dūdelės, apie 8 colių ilgio ir tiek storumo, kad galuose galima pirštą įkišti. Ypata, kuri supranta, kaip tą daryti, įkiša pirmiau savo pirštą iš vieno galo, o paskui užkveičia kitą ypatą, ypač merginą, įkišti pirštą iš kito galo. Paskui abi ypatos traukia kiekviena į save, o nuo traukimo dūdelė tuomi labiau susitraukia, ir pirštus okiu būdu negalima ištraukti, ir rankos būna teip stipriai sujungtos, kad stipriau okis kunigas surišti nepataikintų.

Prekė 15¢

No. N. 5

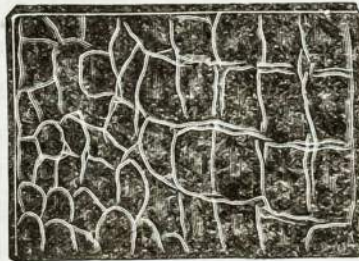
Baisi Gyvate.

Ant pažiūros tai tiktai gumulėlis suvyniotos popieros su pritaisyta iš vieno šono triūbele, bet jeigu pridėję prie lūpų pūstelėsite, kaip žaibas išsoka baisi gyvatė, šnypsdama ir cypdama. Ne tiktai paprastas žmogus ją pamatęs persigąstų, bet tokiu būdu galima išgązdinti ir laukinį indijoną. Atsistokite kiek toliau nuo ypatos, su kuria kalbate ir vienu pūstelėjimu išmesite priešai jo veidą baisingos gyvatės galvą, su išskėstais nasrais ir krutančiu liežuviu. Žinoma, kad gyvatė ne kanda, bet geriau su ja neerzinti bailias moteris arba vaikus. Susirinkimuose, arba vietose, kur daug žmonių randasi, labai galima visus įbauginti. Kiekviena skrynelėje.

Prekė 15¢

No. N. 17 BURTININKŲ MAŠNELĖ.

Vienas iš naujausių ir gudriausių prietaisų, kokias vartoja burtininkai. Pažiūrėjus tai paprastoji masnelė pinigams, padirbta nuduodant aligatoriaus skūrą, bet su jaja galite padaryti koįva ir lausius šposus, berodant kaip pinigai išnyksta arba persikeičia į kitokius. Duoklme sau: parodykite visai tūšią ir įdekte į masnelę, arba tai jis patį deda, uždarykite masnelę istarkite keletą žodžių, kaip ir užburiant, arba ir garšiai istarkite keletą keletų, nesuprantamų žodžių, atidarykite masnelę ir pinigai bus išnykę, arba galite perkeisti pinigą į kitokį, kaip centą į penktuką, dešimtuką, į kvoterį ir tt. Su kiekviena masnele siunčiame pamokinimą, kaip daryti.

No. N. 14

STEBŪKLINGA SKRYNELĖ.

Kurią atidarius iškyta gana juokinga galva, teip kad rodat draugams ir pažyamiems labai daug juokų būna. Skrynelės ir galvos būna kovairausios ir visokeriopo dūmo.

a) Prekė	15c.
b) Prekė	25c.
c) „	30c.
d) „	40c.
e) „	50c.

No. N. 16

Atgyjančioji žolė, tai vienas iš pastebėtiniausių dalykų tarp augalų. Botanikoje žinoma kaip Anastatica, o Šventrašty (biblijoje) vadinama «Jericho rožė», seniau buvo gaunama vien iš Palestinos, o dabar ją augina ir tulose vietose Meksikoje. Kada žolė įdedi į vandenį, trumpame laike ji pradeda atsigausti ir žaliuoti ir teip ilgai žaliuos, kol ją laikysite vandenyje; kada išimsite iš vandens ji suitraukia ir sudžiūsta, teip sakant užmiegti, bet kaip veikiai įdėsite į vandenį, vėl atgyja ir žaliuoja. Namai ne tiktai dailiai išrodo, jeigu juose randasi augalų, bet ir žmonės jaučiasi sveikesniais, nes augalai turi didelę įtekme ant oro. Ne tiktai tinka namų padabinimui, bet daugelis su jomis papuošia kapus, kadangi jos gana gerai prisiūma drėgnoje žemėje. Iš pradžių reikia ją visą pamerkti į vandenį ir į kokią 15 arba 20 minutų ji atsigauna; apmerkta laikykite kol visiškai neišsiskės, paskui tiktai šaknis laikykite vandenyje.

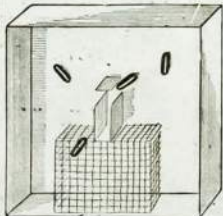
ATGYJANČIOJI ŽOLĖ.

SEMPER VIVA — VISADOS GAIVI.

Prekė 25¢

No. N. 7 «ŽIURKĖS IR SPĀSTAI»

ŠPOSAS.

Labai užimantis ir palinksmintantis dalykas, kuris labai nubovija vaikus, o teip-pat labai patinka ir suaugusiems. Dalykas tame, kad išsilavinti laikyti skrynelę tokiu būdu, kad tosios mažos žiurkaitės bėgtų į visai priešingas puses, kad tokiu būdu jas būtų galima sugaudyti. Prekė 25¢

No. N. 13 UŽKERĖTA SKRYNELĖ.

Kada nuimate viršų ir parodote draugams, skrynelė būna pilna cukrelių. Uždėkite vėl viršų ir praneškite draugams, kad jūs galite padaryti, idant cukreliai visiškai išnyktų visai neatidarius, kada jie visi apstoje žiūro. Paskui nuimkite viršų ir parodykite visiems, kad cukreliai visiškai išnyko. Arba galite perkeisti cukrelius į pinigus. Pamokinimai siunčiami su kiekviena prietaisa. Tai vienas iš dailiausių ir pigiausių šposų. Prekė 10¢